

32. בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965⁴⁶, בסעיף 261(ד)(1) אחרי פסקת משנה (ח) יבוא:
תיקון חוק התכנון והבנייה
"ט) לעניין הקמת רשת כהגדרתה בסעיף 17א לחוק התקשורת – בעל רישיון כללי כהגדרתו בחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982, או בעל רישיון מיוחד כהגדרתו בחוק האמור שהוענק לו לפי סעיף 4(ו)(2) לאותו חוק סמכויות על פי פרק ו' שבו."

פרק ט': הגברת התחרות באשראי קמעונאי

33. בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016⁴⁷
על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים)
(להלן – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים) –

ד ב ר י ה ס ב ר

בדיקה, אחזקה תיקון, שינוי או החלפה של הרשת ולא רק לעניין הנחת הרשת.

הוראות סעיף 261(ד) לחוק התכנון והבנייה מתייחסות כאמור להקמתו של קו תשתית תת־קרקעי ומיתקן נלווה הנדרש במישור להפעלתו בעל מאפיינים שקבע שר האוצר. לפי סעיף זה הותקנו תקנות התכנון והבנייה (מיתקנים נלווים לקו תשתית תת־קרקעי), התשע"ה-2015 המסדירות את הממדים הפיזיים של המיתקנים הנלווים שנכללים כיום במסגרת הפטור. יובהר כי לעניין הקמת רשת תקשורת תת־קרקעית, ארונות ספק וארונות תקשורת כמשמעותם בסעיף 21א לחוק התקשורת נכללים בגדר "מיתקן נלווה הנדרש במישור להפעלתו". בהמשך לתיקון המוצע ייבחן הצורך בהתאמת המאפיינים הקבועים בתקנות התכנון והבנייה (מיתקנים נלווים לקו תשתית תת־קרקעי), התשע"ה-2015 לעניין מיתקני תקשורת.

פרק ט' – כללי

סעיף 33 ביום כ"ה באדר ב' התשע"ד (27 במרס 2014) הורה היועץ המשפטי לממשלה על הקמת צוות בין־משרדי בראשות מר אבי ליכט המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (כלכלי-פיסקלי) (להלן – הצוות הבין־משרדי), שהתבקש להמליץ לפני שר האוצר והיועץ המשפטי לממשלה על הסדרת הרגולציה לטווח הארוך בענף שירותי המטבע והאשראי החוץ־בנקאי. הצוות הבין־משרדי הגיש את מסקנותיו והמלצותיו בחודש פברואר 2015. (להרחבה בעניין מסקנות הצוות הבין־משרדי ראה החלק הכללי לדברי ההסבר להצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים חוץ־מוסדיים) התשע"ו-2015 (הצ"ח הממשלה התשע"ו, עמ' 202).

בחודש מרס 2015, בעקבות עבודת הצוות הבין־משרדי ולשם יישום המלצותיו ועיגון בחקיקה, מונה צוות בראשותו של היועץ המשפטי של משרד האוצר דאז, מר יואל בריס (להלן – הצוות), הכולל חברים מגופי הממשלה הנוגעים לעניין. הצוות קיים דיונים רבים בנוגע להסדרים הראויים בתחום השירותים הפיננסיים הניתנים בידי מי שאינם בנק או גוף מוסדי ועסק בהיבטים שונים הנוגעים לקביעת הרגולטור הפיננסי, להגדרת השוק והיקפו, ולהסדרה הנדרשת בו. במסגרת עבודת הצוות, ובשל היקף הנושאים שהסדרתם נדרשה, הוחלט על חלוקת העבודה למקטעים לפי תחומי עיסוק.

סעיף 32 בהמשך לאמור בדברי ההסבר לפסקאות (7) עד (9) לסעיף 28 לחוק המוצע, מוצע לתקן את סעיף 261(ד) לחוק התכנון והבנייה.

סעיף 261(ד)(2) לחוק האמור קובע כי העבודות המפורטות ברישה של סעיף קטן (ד) ובהן הקמתו של קו תשתית תת־קרקעי ומיתקן נלווה הנדרש במישור להפעלתו יהיו פטורות מהיתר בנייה ככל שיש תכנית מאושרת מפורטת שמאפשרת את ביצוע העבודות. למען הסר ספק יובהר כי גם במצבים שבהם מדובר בתכניות שבהן אין התייחסות לקווי תקשורת באופן מפורש, יכול שיתקיים תנאי סעיף 261(ד)(2). קביעה כאמור היא קביעה פרשנית ביחס לכל תכנית ותכנית ולעניין השימושים המותרים מכוחה. במקרים רבים שימושים מסוג זה מהווים שימוש אינהרנטי לתכנית ועל כן, ניתן לומר כי הם מותרים גם אם התכנית לא התייחסה אליהם במישורין.

מוצע לתקן את סעיף 261(ד) לחוק התכנון והבנייה כך שבהתקיים תנאי הסעיף, גם בעלי רישיון כמפורט להלן יוכלו לפרוש רשת תקשורת תת־קרקעית ומיתקנים נלווים בהתאם להוראות הסעיף. לצורך כך מוצע להוסיף לרשימת הגורמים המבצעים הקמת רשת כהגדרתה בסעיף 17א לחוק התקשורת, בעל רישיון כללי כהגדרתו בחוק התקשורת ובכלל כך בעלי הרישיון כמפורט להלן, ובעל רישיון מיוחד שהעניק לו שר התקשורת סמכויות לפי סעיף 4(ו)(2) לחוק התקשורת סמכויות המנויות בפרק ו' לחוק התקשורת.

באופן זה, בעל רישיון כללי לפי חוק התקשורת, ובכלל כך בעל רישיון כללי למתן שירותי בזק פנים־ארציים נייחים; בעל רישיון אחדוד שהותר לו ברישיונו לספק שירותי בזק פנים־ארציים נייחים, או שירותי בזק בין־לאומיים, או שירותי רדיו טלפון נייד ברשת אחרת; בעל רישיון כללי למתן שירותי רדיו טלפון נייד; בעל רישיון כללי למתן שירותי רדיו טלפון נייד ברשת אחרת, וכן בעל רישיון מיוחד שהוסמך לכך לפי סעיף 4(ו)(2) לחוק התקשורת ותנאיו, המקימים רשת בזק ציבורית תת־קרקעית, כולה או חלקה, לרבות מיתקן נלווה, ייכללו ברשימת הגופים שיכולים להקים את התשתית בפטור מהיתר בנייה בהתאם לתנאים המפורטים בסעיף 261(ד) לחוק התכנון והבנייה. למען הסר ספק יובהר כי ההסדר לפי סעיף 261(ד) האמור, יחול גם במקרים של ביצוע עבודות

⁴⁶ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307; התשע"ו, עמ' 691.

⁴⁷ ס"ח התשע"ו, עמ' 1098.

דברי הסבר

רישיון בסיסי – להיקף פעילות מצומצם, רישיון מורחב – להיקף פעילות משמעותי. התיקון המוצע קובע הסדרים לעניין רישיונות כאמור, לעניין שליטה והחזקת אמצעי שליטה בנותני שירותי פיקודן ואשראי, לעניין האורגנים ובעלי התפקידים שיכהנו בהם, וכן קובע הגבלות וחובות שונות שיחולו על פעילותם של בעלי הרישיונות המוסדרים ומקנה סמכויות פיקוח למפקח, הכול במטרה להבטיח את פעילותם התקינה של נותני שירותי פיקודן ואשראי ואת השמירה על ענייני לקוחותיהם.

מכיוון שפעילותם של נותני שירותי פיקודן ואשראי, דומה כאמור במהותה לפעילותם של תאגידים בנקאיים, הרי שכל פעילות של נותן שירותי פיקודן ואשראי אשר תעלה על רף מסוים אשר ייקבע בתיקון המוצע, תהווה פעילות אשר חורגת מגדרי הרישיון ועל כן תידרש העברתו של הפיקוח על הגוף האמור לידי המפקח על הבנקים בבנק ישראל.

תחום נוסף שמוצע להסדיר במסגרת התיקון המוצע הוא הנפקת כרטיסי אשראי שלא על ידי תאגיד בנקאי. כרטיס אשראי הוא אמצעי תשלום, המאפשר ללקוח המחזיק בו לבצע עסקאות מול בתי עסק, חלף מזומן או אמצעי תשלום אחר דוגמת המחאה או העברה בנקאית. בנוסף, שימוש בכרטיס אשראי מאפשר ללקוח לקבל אשראי חוץ-בנקאי ממנפיק הכרטיס וכן לבצע עסקאות שונות לפי בחירתו (למשל ביצוע עסקאות בחיובים נדחים או מתן הרשות לחיוב חשבון).

בישראל נעשה שימוש נרחב בכרטיסי חיוב ביניהם גם כרטיס אשראי. שימוש בכרטיסי חיוב גדל בשנים האחרונות בקצב של כ-7% בממוצע כל שנה, מהווה מעל 40% מסך הצריכה הפרטית וצפוי אף לגדול לאור המאמצים לצמצום השימוש במזומן. זאת ועוד, בשנים האחרונות הרחיבו חברות כרטיסי החיוב את פעילות העמדת אשראי באמצעות כרטיסי אשראי, ומשום שקצב גידול אשראי כאמור באמצעות כרטיסי אשראי גבוה משמעותית מקצב גידול האשראי הצרכני, הרי שמשקלו בסך האשראי הצרכני גדל וצפוי לגדול באופן משמעותי.

למרות השימוש הנרחב בכרטיסי אשראי, כיום אין בישראל הסדרה חוקית לפעילות הנפקה של כרטיסי אשראי בידי גופים שאינם תאגידי עזר בנקאיים. כחלק מהאסדרה הכוללת של שוק האשראי החוץ-בנקאי וההיבטים הנלווים לו, מוצע להסדיר פעילות זו במסגרת התיקון המוצע.

כך מוצע להסדיר את התנהלותם של נותני שירותי אשראי, כהגדרתם בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים, המבקשים להנפיק כרטיסי אשראי, ולהסיר חסמים העומדים לפניהם באופן שיאפשר תשתית נאותה ומספקת לפעילותם ויבטיח את תקינותה. הסדרה כאמור עשויה להעלות את רמת התחרות בענף, להפחית את העמלות שמשלם הצרכן ולהגדיל את היצע האשראי במשק. לצורך כך מוצע להגדיר סוג רישיון נוסף, "רישיון הנפקה", שיאפשר לנותן שירותי אשראי ולבעל רישיון למתן שירותי פיקודן

על בסיס עבודת הצוות במקטע הראשון חוקקה הכנסת את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016, שהתפרסם ביום כ"ו בתמוז התשע"ו (1 באוגוסט 2016) (ס"ח התשע"ו, עמ' 1098) (להלן – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים או החוק). הוראות החוק האמור עוסקות, בין השאר, בהקמת רגולטור פיננסי חדש (להלן – המפקח על שירותים פיננסיים מוסדרים או המפקח), שיפקח על שוק השירותים הפיננסיים שאינם נתונים כיום תחת פיקוח ואסדרה. עוד עוסק החוק בקביעת אסדרה ופיקוח על גופים שאינם גופים מוסדיים, הפועלים בתחום מתן האשראי החוץ-בנקאי, ובפרט על נותני שירותי אשראי ונותני שירות בנקס פיננסי כהגדרתם באותו חוק, וכן באסדרה ופיקוח על השירותים הניתנים על ידי נותני שירותי מטבע כיום (להרחבה, ראה דברי ההסבר להצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים חוץ-מוסדיים) התשע"ו-2015 (הצ"ח הממשלה התשע"ו, עמ' 202).

במסגרת העבודה על המקטע השני שבו עוסק פרק ט' להצעת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016, כנוסחו המוצע (להלן – התיקון המוצע), נדרש הצוות לעסוק בהסדרת תחום "האשראי הקמעונאי" ("בנקאות זעירה") אשר כולל בין השאר אגודות שיתופיות שנותנות לחבריהן שירותי פיקודן ואשראי (אגודות אשראי), לצד שירותים נוספים שהם שירותי בנקאות בסיסיים (להלן – נותני שירותי פיקודן ואשראי). חשיבות הסדרת פעילותם של הגופים האמורים נובעת מהצורך לתת אפשרות לגופים מעין אלה להתקיים ולעסוק במתן שירותי פיקודן ואשראי כאחת, אפשרות אשר אינה קיימת כיום על פי חוק אלא לתאגיד בנקאי על פי סעיף 21(א) לחוק הבנקאות (רישוי). צורך חיוני נוסף בהסדרת תחום האשראי הקמעונאי הוא הגנה על לקוחות שמפקידים את כספם אצל גופים אלה, מתוך מטרה לקבלם בעתיד, לצד הגנה על לקוחות שמקבלים הלוואות מהגופים האמורים. כמו כן, נדרשת אסדרה כאמור כדי להבטיח את יציבותם של נותני שירותי פיקודן ואשראי, עקב פעילותם המתוארת וכדי למנוע ניצול לרעה של עיסוקם לצורכי הלבנת הון.

לאור האמור ועל בסיס עבודת הצוות, מוצע להסדיר את פעילותם של נותני שירותי פיקודן ואשראי במסגרת התיקון המוצע. הוראות ההסדרה המוצעות מהוות תיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדיים.

בהתאם לתיקון המוצע, המפקח על שירותים פיננסיים מוסדרים יהיה הרגולטור האמון על האסדרה והפיקוח שיחולו על נותני שירותי פיקודן ואשראי והשירותים הניתנים על ידם. על פי המוצע תוטל חובת רישוי על עיסוק במתן שירותי פיקודן ואשראי תוך חלוקה בין סוגי הרישיונות לפי היקף פעילותו של נותן שירות כאמור –

- ”אגודה” – אגודה רשומה כהגדרתה בפקודת האגודות השיתופיות⁴⁸;
- (ב) בהגדרה ”דירקטור” או ”דירקטוריון”, במקום ”בחברה וכל בעל תפקיד” יבוא ”בחברה, חבר ועד או ועד באגודה, וכל בעל תפקיד”;
- (ג) ההגדרה ”היקף פעילות נרחב” – תימחק;
- (ד) אחרי ההגדרה ”חוק החברות” יבוא:
- ”חוק הפיקוח על הביטוח” – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח).
התשמ”א–1981⁴⁹;
- (ה) אחרי ההגדרה ”המפקח” יבוא:
- ”המפקח על הבנקים” – מי שהתמנה לפי סעיף 5 לפקודת הבנקאות, 1941⁵⁰;
- (ו) ההגדרה ”מתן אשראי” – תימחק;
- (ז) במקום ההגדרה ”נותן שירותים פיננסיים” יבוא:
- ”נותן שירותים פיננסיים” – בעל רישיון למתן שירותים פיננסיים;

ד ב ר י ה ס ב ר

פיקדון ואשראי בלא ריבית, שירותי תשלום ושירותי תיווך באמצעות פלטפורמות להעברת נכסים (דוגמת פלטפורמות ה-P2P). המטרה ליצור בסופו של התהליך אסדרה כוללת מקיפה וקוהרנטית ככל האפשר, של כל שוק מתן השירותים הפיננסיים והגופים הפועלים בו, כך ששוק זה יהיה שוק משוכלל תחרותי, הוגן, יעיל ויציב.

לפסקה (1)

מוצע להוסיף הגדרות של מונחים המשמשים בתיקון המוצע וכן למחוק או לתקן הגדרות של מונחים קיימים בחוק כדי להתאימם לשינוי המבני המוצע.

להגדרה ”דירקטור” או ”דירקטוריון” – במסגרת התיקון המוצע, מוצע להוסיף פיקוח ואסדרה על גופים אשר יעסקו במתן שירותי פיקדון ואשראי שיוכלו לפעול במסגרת תאגידית של אגודה רשומה כמשמעותה בחוק האגודות השיתופיות. מוצע להתאים את ההגדרה הקיימת ולקבוע כי לעניין אגודה, הוועד כהגדרתו בפקודת האגודות השיתופיות, חבר ועד וכן כל בעל תפקיד או גוף הממלא תפקיד מקביל או דומה לתפקיד האמור, ייחשבו כדירקטוריון וכדירקטור לעניין חוק זה.

להגדרה ”נותן שירותים פיננסיים” – מוצע לתקן את ההגדרה הקיימת ולקבוע כי נותן שירותים פיננסיים הוא בעל רישיון למתן שירותים פיננסיים, הגדרה הכוללת את כל בעלי הרישיונות לפי החוק או התיקון המוצע. באופן זה נותן שירותים פיננסיים הוא מי שעוסק במתן אשראי או במתן שירות בנכס פיננסי והוא בעל רישיון בהתאם להוראות פרק ג’ המוצע, מי שעוסק במתן שירותי פיקדון ואשראי כהגדרתם המוצעת, והוא בעל רישיון בהתאם להוראות פרק ג’¹ המוצע וכן מי שעוסק בהנפקה והוא בעל רישיון הנפקה כהגדרתו בפרק ג’² המוצע. מכוח הגדרה

ואשראי, שהם בעלי רישיון מורחב, לעסוק נוסף על פעילות מתן האשראי, בהנפקת כרטיסי אשראי. כמו כן מוצע כי הרגולטור האמון על בעלי רישיונות הנפקה יהיה המפקח על שירותים פיננסיים מוסדרים.

יצוין כי בימים אלה נעשית עבודת הכנה בין-משרדית לגיבוש תזכיר חוק אשר יסדיר באופן כולל את תחום שירותי התשלום, לרבות הנפקת כרטיסי אשראי. עם זאת, בשל הרצון לאפשר כבר עתה כניסה של שחקנים חדשים לשוק זה, ולהסיר חסמים, מוצע לקדם במקביל את התיקון המוצע לעניין רישיון הנפקה. יובהר כי עם השלמת החקיקה של תזכיר החוק הכולל, ייתכנו שינויים בדרישות הרגולטוריות ובתנאי הרישיון לפי התיקון המוצע.

הוראות התיקון המוצע מרחיבות כאמור את חוק הפיקוח על שירותים מוסדרים כך שהאסדרה והפיקוח מכוחו יחולו גם על בעלי רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי ועל בעלי רישיונות כאמור שהם בעלי רישיון הנפקה. בהתאם לכך ולשם הותרת אפשרות להוספת מקטעים נוספים בעתיד כחלק מהסדרה הכוללת של התחום, בהתאם להחלטת הצוות, יש צורך בשינוי מבני של החוק. על כן מוצע לתקן את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים כך שיכלול פרק כללי מקדים של הגדרות משותפות הרלוונטיות לכלל בעלי הרישיונות, פרק לעניין בעלי רישיון למתן אשראי ובעלי רישיון למתן שירות בנכס פיננסי, פרק לעניין נותני שירותי פיקדון ואשראי, פרק לעניין רישיון הנפקה, ופרקים אשר יחילו הוראות משותפות לעניין כל בעלי הרישיונות הנזכרים לעיל (להלן – נותני שירותים פיננסיים).

התיקון המוצע המתפרסם בזה מהווה כאמור צעד נוסף מהצעדים המתוכננים ליישום המלצות ומסקנות הצוות הבין-משרדי. בהמשך מוצע לעגן בחקיקה גם הסדרים לעניין שירותים פיננסיים נוספים ובכללם: עיסוק במתן שירותי

⁴⁸ חוקי א”י, כרך א’, עמ’ (ע) 336, (א) 360.

⁴⁹ ס”ח התשמ”א, עמ’ 208.

⁵⁰ ע”ר 1134, תוס’ 1, עמ’ (ע) 69, (א) 85.

- (ח) ההגדרות "נכס פיננסי" ו"צבר אשראי" – יימחקו;
- (ט) ההגדרה "רישיון" – תימחק;
- (י) במקום ההגדרות "רישיון בסיסי" ו"רישיון מורחב" יבוא:
 "רישיון בסיסי" ו"רישיון מורחב" – כהגדרתם בסעיפים 11א או 25א, לפי העניין";
 "רישיון הנפקה" – כהגדרתו בסעיף 25ג";
- (יא) במקום ההגדרות "רישיון למתן אשראי" ו"רישיון למתן שירות בנכס פיננסי" יבוא:
 "רישיון למתן אשראי" ו"רישיון למתן שירות בנכס פיננסי" – כהגדרתם בסעיף 11א;
 "רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי" – כהגדרתו בסעיף 25א;
 "רישיון למתן שירותים פיננסיים" – כל אחד מאלה:
 (1) רישיון למתן אשראי;
 (2) רישיון למתן שירות בנכס פיננסי;
 (3) רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי;
 (4) רישיון הנפקה;
- "הרשם" – רשם האגודות השיתופיות כמשמעותו בפקודת האגודות השיתופיות";
- (יב) ההגדרה "שירות בנכס פיננסי" – תימחק;
- (יג) במקום ההגדרה "שירות פיננסי" יבוא:
 "שירות פיננסי" – כל אחד מאלה:
 (1) מתן אשראי כהגדרתו בסעיף 11א;
 (2) שירות בנכס פיננסי, כהגדרתו בסעיף 11א;

ד ב ר י ה ס ב ר

ההגדרות "היקף פעילות נרחב", "מתן אשראי", "נכס פיננסי", "צבר אשראי", "רישיון", "רישיון למתן אשראי", "רישיון למתן שירות בנכס פיננסי" ו"שירות בנכס פיננסי" – הועברו במסגרת התיקון מפרק ההגדרות הכללי לפרקים הספציפיים בחוק הרלוונטיים להם.

ההגדרות "רישיון בסיסי" ו"רישיון מורחב" תוקנו והותאמו למסגרת המוצעת כך שיחולו גם על רישיונות למתן שירותי פיקדון ואשראי. הגדרות אלה חוזרות באופן מפורט גם בפרקים הרלוונטיים המסדירים את בעלי הרישיונות הספציפיים.

כמו כן, בשל השימוש שנעשה בשמות הרישיונות השונים בחלק ההוראות שמשותפות לכלל בעלי הרישיונות, נוספו בחלק ההגדרות הכללי הגדרות נפרדות לכל סוג של רישיון תוך הפניה להגדרת העיסוק הספציפי הנוגע לאותו רישיון, בפרק הרלוונטי שבו הוא מוסדר.

רחבה זו יחולו על בעלי הרישיונות האמורים כל החובות המוטלות בחוק על נותני שירותים פיננסיים.

במקביל, בכל אחד מהפרקים הרלוונטיים נקבעו הגדרות ל"רישיון" ולסוג העיסוק המחייב ברישיון, המתייחסות לאותו פרק בלבד.

להגדרה "רישיון למתן שירותים פיננסיים" – בהגדרה זו מפורטים כל סוגי הרישיונות הניתנים לפי התיקון המוצע. על פי המוצע יהיה המפקח מוסמך לתת שני סוגים נוספים של רישיונות לעיסוק במתן שירותים פיננסיים – רישיון לעיסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי ורישיון הנפקה.

להגדרה "שירות פיננסי" – מוצע לתקן את הגדרת שירות פיננסי כך שתכלול כל פעולה של שירות בנכס פיננסי ושל מתן אשראי כהגדרתם בפרק ג' המוצע, כל פעולה של מתן שירותי פיקדון ואשראי כהגדרתם המוצעת בפרק ג'1 וכל פעולה של הנפקה כהגדרתה בפרק ג'2.

- (3) שירותי פיקדון ואשראי, כהגדרתם בסעיף 25א;
 (4) הנפקה של כרטיסי אשראי כהגדרתה בסעיף 25י”;

(2) בסעיף 3 –

(א) אחרי פסקה (1) יבוא:

”(א1) הגברת הנגישות לשירותים פיננסיים;

(ב1) הגברת שקיפות המידע ונגישות המידע ללקוחות של נותני שירותים פיננסיים;”;

(ב) אחרי פסקה (5) יבוא:

”(6) לענין מתן שירותי פיקדון ואשראי כאמור בפרק ג’ – קידום מטרות חברתיות ועזרה הדדית.”;

(3) בסעיף 4(א), במקום “ואם הדבר נדרש נוכח הסיכון העלול להיגרם למערכת הפיננסית – גם כדי למנוע פגיעה ביכולתו של נותן השירותים הפיננסיים לקיים את התחייבויותיו” יבוא “וכדי למנוע פגיעה ביכולתו של נותן השירותים הפיננסיים לקיים את התחייבויותיו”;

(4) אחרי סעיף 5 יבוא:

”סימן ב’1: ניהול מרשמים

ניהול מרשמים 5א. (א) המפקח ינהל מרשמים של נותני שירותים פיננסיים של נותני שירותים פיננסיים כמפורט להלן:

- (1) מרשם של בעלי רישיונות למתן אשראי;
- (2) מרשם של בעלי רישיונות למתן שירות בנקס פיננסי;
- (3) מרשם של בעלי רישיונות למתן שירותי פיקדון ואשראי;
- (4) מרשם של בעלי רישיונות הנפקה.

ד ב ר י ה ס ב ר

של נותני שירותים פיננסיים גם כדי למנוע באופן כללי פגיעה ביכולתו של נותן שירותים פיננסיים לקיים את התחייבויותיו ולא רק כאשר הדבר נדרש נוכח סיכון העלול להיגרם למערכת הפיננסית.

לפסקה (4)

מוצע להוסיף לחלק הכללי של החוק את סעיף 5א ולקבוע כי המפקח ינהל מרשמים מעודכנים של נותני שירותים פיננסיים בחלוקה לסוגי בעלי הרישיונות למתן שירותים פיננסיים לפי החוק, וכי המרשמים יהיו פתוחים לעיון הציבור. זאת כדי להבטיח שקיפות וליידע את הציבור בדבר נותני השירותים הפיננסיים המפוקחים לפי החוק. בהתאם, מוצע לבטל את סעיף 25 לחוק אשר עניינו בניהול מרשם של בעלי רישיונות למתן אשראי או למתן שירות בנקס פיננסי בלבד (ראה דברי ההסבר לפסקה (19)).

לפסקה (2)

סעיף 3 לחוק קובע מהם השיקולים שעל המפקח לשקול בביצוע תפקידיו ובהפעלת סמכויותיו מכוח החוק. בהתאם לקביעה כי המפקח האמור בחוק יהיה הרגולטור אשר יפקח גם על בעלי רישיונות למתן שירותי פיקדון ואשראי, מוצע להוסיף שיקולים נוספים אשר ינחו את המפקח. בין השאר מוצע כי לענין בעלי רישיונות למתן שירותי פיקדון ואשראי יביא המפקח בחשבון גם קידום מטרות חברתיות ועזרה הדדית, שכן זהו מאפיין מהותי העומד בבסיס פעילותם של בעלי רישיונות כאמור. יובהר כי רשימת השיקולים הקבועה בסעיף לאחר תיקונו המוצע אינה רשימה ממצה.

לפסקה (3)

מוצע לתקן את סעיף 4(א) לחוק כך שיובהר כי המפקח רשאי לתת הוראות הנוגעות לדרכי פעולתם וניהולם

(ב) במרשמים לפי סעיף קטן (א) יכלול המפקח, בין השאר, פרטים אלה:

(1) פרטי נותן השירותים הפיננסיים, סוג הרישיון שבידו ותקופת תוקפו אם נקבעה;

(2) נותני שירותים פיננסיים שרישיונם הותלה, בהתאם להוראות סעיפים 23, 25 או 25טז, לפי העניין;

(3) פרסום בדבר עיצום כספי שהוטל על נותן השירותים הפיננסיים, בכפוף להוראות סעיף 92.

(ג) המרשמים יהיו פתוחים לעיון הציבור באתר האינטרנט של המפקח.⁵¹

(5) במקום כותרת פרק ג' יבוא:

“פרק ג': רישיון למתן שירות בנכס פיננסי ורישיון למתן אשראי”;

(6) לפני סעיף 12, תחת כותרת פרק ג' יבוא:

“הגדרות 11א. בפרק זה –

“היקף פעילות נרחב” –

(1) לעניין עיסוק במתן שירות בנכס פיננסי – מחזור עסקים העולה על 30 מיליון שקלים חדשים או על סכום גבוה יותר שקבע השר באישור ועדת הכספים של הכנסת;

(2) לעניין עיסוק במתן אשראי – צבר אשראי העולה על 25 מיליון שקלים חדשים או על סכום גבוה יותר שקבע השר באישור ועדת הכספים של הכנסת;

“מתן אשראי” – מתן אשראי דרך עיסוק, למעט הנפקה של כרטיסי אשראי כהגדרתה בסעיף 25 ופעולות נוספות שקבע השר באישור ועדת הכספים של הכנסת, ולרבות העמדת מסגרת אשראי, בין השאר באחת מאלה:

(1) ניכיון שיקים, שטרי חוב ושטרי חליפין כמשמעותם בפקודת השטרות⁵¹;

(2) מתן אשראי כנגד המחאת זכותו של מקבל האשראי לקבל נכסים פיננסיים מאחר, שלא כאמור בפסקה (1), לרבות שירותי ניכיון כהגדרתם בסעיף 7א לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א–1981⁵²;

ד ב ר י ה ס ב ר

למתן אשראי” וההוראות המופיעות בו יחולו על בעלי רישיונות כאמור.

לפסקה (6)

מוצע לקבוע סעיף הגדרות לעניין פרק ג', ולהעביר אליו מסעיף 1 לחוק את כל הגדרות המונחים הרלוונטיים

לפסקה (5)

עקב השינוי המבני המוצע ובשל הצורך בהוספת פרקים נוספים בהמשך החוק לעניין רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי ורישיון הנפקה, מוצע לתקן את כותרת פרק ג' כך שתיקרא “רישיון למתן שירות בנכס פיננסי ורישיון

⁵¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 2, עמ' 12.

⁵² ס"ח התשמ"א, עמ' 258.

(3) מתן אשראי אגב מימון רכישה או השכרה של נכס או שירות, למעט מתן אשראי כאמור בידי מוכר הנכס או נותן השירות דרך עיסוק או משכירו, שהוא אחד מאלה:

(א) מתן אשראי ללקוח בודד בסכום הנמוך מ-30,000 שקלים חדשים, או מסכום אחר שקבע השר באישור ועדת הכספים של הכנסת;

(ב) מתן אשראי בידי מי שמוכר נכס או נותן שירות דרך עיסוק, גם שלא למטרות רווח, שעיסוקו במכירת נכסים או במתן שירותים שאינם פיננסיים, למי שאינו צרכן כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981⁵³;

(ג) מתן אשראי שהתקיימו לגביו תנאים שקבע השר, לרבות לעניין תקופת האשראי או לעניין שיעור הריבית, באישור ועדת הכספים של הכנסת;

(4) מתן ערבות להתחייבות של אחר;

(5) מתן אשראי שכנגדו משועבד נכס בלא זכות חזרה אל מקבל האשראי בשל אי-קיום החיוב;

"נכס פיננסי" – כל אחד מאלה:

(1) מזומן;

(2) שיק, שטר חוב או שטר חליפין כמשמעותם בפקודת השטרות;

(3) המחאה בנקאית או המחאת נוסעים;

(4) פיקדון כספי;

(5) נייר ערך למוכ"ז כמשמעותו בחוק החברות;

(6) לוחית או חפץ אחר המיועדים לרכישת נכסים או שירותים, שניתן לצבור בהם ערך כספי מעל סכום שקבע השר;

(7) מטבע וירטואלי;

(8) נכס פיננסי אחר שקבע השר באישור ועדת הכספים של הכנסת;

ד ב ר י ה ס ב ר

אשראי ללקוח באמצעות כרטיס האשראי, ואולם לאור זאת שבמסגרת התיקון מוצע לייחד אסדרה ורישוי ספציפיים לפעילות של הנפקת כרטיסי אשראי, לא תיחשב הנפקת כרטיסי אשראי כחלק מהגדרת מתן אשראי, ועיסוק בהנפקת כאמור יחייב רישיון ייעודי.

לעניין בעל רישיון למתן אשראי או בעל רישיון למתן שירות בנכס פיננסי בלבד. לעניין הגדרת "מתן אשראי" מוצע להבהיר כי אינה כוללת הנפקת של כרטיסי אשראי. הנפקת כרטיסי אשראי היא על פניה פעולה שיכולה להיחשב כחלק ממתן אשראי, שכן היא טומנת בחובה מתן

⁵³ ס"ח התשמ"א, עמ' 248.

”צבר אשראי” – סך כל החובות כלפי בעל רישיון למתן אשראי, בשל אשראי שנתן בפועל, בתוספת 10% מסך מסגרות האשראי שנתן; לעניין זה, ”מסגרת אשראי” – התחייבות להעמדת אשראי בסכום מסוים, בניכוי סך האשראי שניתן בפועל מתוך הסכום האמור;

”רישיון” – רישיון למתן שירות בנכס פיננסי או רישיון למתן אשראי;

”רישיון בסיסי” – רישיון למתן שירות בנכס פיננסי או רישיון למתן אשראי, לעיסוק במתן שירות או אשראי כאמור, לפי העניין, בהיקף פעילות שאינו היקף פעילות נרחב;

”רישיון מורחב” – רישיון למתן שירות בנכס פיננסי או רישיון למתן אשראי, לעיסוק במתן שירות או אשראי כאמור, לפי העניין, בהיקף פעילות נרחב;

”רישיון למתן אשראי” – רישיון לעסוק במתן אשראי שניתן לפי פרק זה, בין שהוא רישיון בסיסי ובין שהוא רישיון מורחב;

”רישיון למתן שירות בנכס פיננסי” – רישיון לעסוק במתן שירות בנכס פיננסי, שניתן לפי פרק זה, בין שהוא רישיון בסיסי ובין שהוא רישיון מורחב;

”שירות בנכס פיננסי” – כל פעולה מהפעולות המפורטות להלן, שאין בה מתן אשראי, הנעשית דרך עיסוק;

- (1) החלפה של נכס פיננסי בנכס פיננסי אחר, לרבות פדיון, פריטה, המרה, מכירה או העברה של נכס פיננסי;
- (2) ניהול או שמירה של נכס פיננסי, לרבות באמצעות כספת;

(7) בסעיף 12 –

(א) בסעיף קטן (ב), במקום ”במתן שירות פיננסי” יבוא ”במתן שירות בנכס פיננסי או במתן אשראי”;

ד ב ר י ה ס ב ר

”חובת רישוי”	לפסקאות (7), (9), (10), (12) עד (15), (17) ו-(18)
... 12.	מוצע לתקן את הסעיפים הרלוונטיים בפרק ג' לחוק כך שבהתאם לשינוי המבני המוצע, האמור בהם יחול רק לעניין בעלי רישיון למתן אשראי ובעלי רישיון למתן שירות בנכס פיננסי.
(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), נותן שירותים פיננסיים רשאי לעסוק במתן שירותים פיננסיים בהיקף פעילות נרחב גם אם אין בידו רישיון מורחב בהתקיים כל אלה:	לפסקה (7)
(1) היקף פעילותו אינו עולה על פי שניים מהיקף הפעילות הנרחב המזערי הנדרש לקבלת רישיון מורחב;	סעיף 12(ג) לחוק עניינו עיסוק במתן אשראי או במתן שירות בנכס פיננסי בהיקף פעילות נרחב בלי להחזיק ברישיון מורחב. מוצע להחליפו בהסדר בהיר יותר המותאם להסדר שמוצע לקבוע לעניין זה גם ביחס לרישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי (ראה דברי הסבר לסעיף 25(ב) ו-(ג) המוצעים). וזה נוסחו של סעיף 12(ג) שמוצע להחליפו:
(2) הוא הגיש בקשה לקבלת רישיון מורחב בתוך 30 ימים מהמועד שבו היקף פעילותו היה להיקף פעילות נרחב וכל עוד לא ניתנה החלטה בבקשתו.	

(ב) במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), מי שבידו רישיון כאמור בסעיף קטן (א) רשאי לעסוק במתן שירות בנכס פיננסי או במתן אשראי, בהיקף פעילות נרחב, גם אם אין בידו רישיון מורחב, אם הגיש בקשה לקבלת רישיון מורחב עד תום 30 ימים מהמועד שבו היקף פעילותו היה להיקף פעילות נרחב וכל עוד מתקיימים בו שניים אלה:

(1) טרם ניתנה החלטה בבקשתו לקבלת רישיון מורחב;

(2) היקף פעילותו אינו עולה על פי שניים מהיקף הפעילות הנרחב המזערי הנדרש לקבלת רישיון מורחב";

(8) בסעיף 13(א) –

(א) בפסקה (3), במקום "בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981" יבוא "בחוק הפיקוח על הביטוח";

(ב) בפסקה (4), במקום "בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005" יבוא "בחוק הפיקוח על קופות גמל";

(ג) אחרי פסקה (14) יבוא:

"(14) בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי";

(ד) בפסקה (15), במקום הסיפה החל במילים "לעניין זה" יבוא "לעניין זה, ריבית" – כהגדרתה בסעיף 25א";

(9) בסעיף 14, במקום "לעיסוק במתן שירות פיננסי" יבוא "לפי פרק זה";

(10) בסעיף 15 –

(א) בסעיף קטן (א) –

(1) בפסקה (3), בכל מקום, במקום "במתן שירותים פיננסיים" יבוא " במתן שירות בנכס פיננסי או במתן אשראי, לפי העניין";

(2) בפסקה (4), במקום "בנותן שירותים פיננסיים" יבוא "בבעל רישיון";

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "במתן שירותים פיננסיים" יבוא "במתן שירות בנכס פיננסי או במתן אשראי, לפי העניין";

(11) בסעיף 16(ב), בפסקה (1), בסופה יבוא "וסיכויי להגשימה";

(12) בסעיף 17(א)(1), במקום "סוגי השירותים הפיננסיים" יבוא "תחומי העיסוק במסגרת השירות הפיננסי";

ד ב ר י ה ס ב ר

עוד מוצע לתקן את פסקה (15) לסעיף 13 האמור ולקבוע כי ריבית לעניין פסקה זו היא ריבית כהגדרתה בפרק ג' 1 (ראו דברי הסבר להגדרת "ריבית" בסעיף 25א המוצע).

לפסקה (11)

מוצע לתקן את סעיף 16(ב) לחוק ולקבוע כי בבואו של המפקח להחליט בבקשה למתן רישיון מורחב עליו להביא בחשבון, לעניין התכנית העסקית של מבקש הרישיון, גם את סיכויי של המבקש להגשימה.

לפסקה (8)

סעיף 13 לחוק מפרט את הגופים שחובת הרישוי לפי פרק ג' אינה חלה עליהם. גופים אלה הם גופים ציבוריים המפוקחים על ידי רגולטור אחר. בהתאם להוספת פרק חדש לחוק הנוגע לאסדרת עיסוקם של נותני שירותי פיקדון ואשראי, מוצע לתקן את סעיף 13 לחוק ולהחריג מחובת הרישוי לפי פרק ג' גם את בעלי הרישיונות למתן שירותי פיקדון ואשראי. בעלי רישיונות כאמור יהיו מפוקחים ומוסדרים מכוח פרק ג' המוצע ויחויבו לקבל רישיון על פי הוראותיו.

(13) בסעיף 19 –

- (א) במקום כותרת השוליים יבוא "פירוט תחומי העיסוק ברישיון";
(ב) במקום "סוגי השירותים הפיננסיים" יבוא "תחומי העיסוק במסגרת השירות הפיננסי" ובמקום "נותן השירותים הפיננסיים" יבוא "בעל הרישיון";
(14) בסעיף 20, במקום "לכלל נותני השירותים הפיננסיים" יבוא "לכלל בעלי הרישיונות" ובמקום "לנותן שירותים פיננסיים מסוים" יבוא "לבעל רישיון מסוים";
(15) בסעיף 21, בכל מקום, במקום "נותן שירותים פיננסיים" יבוא "בעל רישיון";

(16) בסעיף 22 –

- (א) בסעיף קטן (א), במקום "נותן שירותים פיננסיים" יבוא "בעל רישיון" והמילים "או נפתחה נגדו חקירה פלילית או הוגש נגדו כתב אישום בעבירות לפי סעיף 15(א)(3) – יימחקו;
(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) על אף הוראות סעיף קטן (א), החובה למסור למפקח הודעה על פתיחה בחקירה פלילית או הגשת כתב אישום בעבירות לפי סעיף 15(א)(3) תחול רק לגבי חקירה או הגשת כתב אישום לגבי תאגיד, ולעניין דיווח כאמור לא תחול החובה לצרף מסמכים כאמור בסעיף קטן (א).";

(17) בסעיף 23 –

(א) בסעיף קטן (א) –

- (1) בפסקה (3), במקום "נותן השירותים הפיננסיים" יבוא "בעל הרישיון";
(2) בפסקה (4), במקום "נותן השירותים הפיננסיים" יבוא "בעל הרישיון", במקום "במתן השירותים האמורים" יבוא "במתן שירות בנכס פיננסי או במתן אשראי, לפי העניין" ובמקום "לעסוק במתן השירותים במשך" יבוא "לעסוק בכך, במשך";

(3) בפסקאות (5) ו-(6), במקום "נותן השירותים הפיננסיים" יבוא "בעל הרישיון";

- (ב) בסעיף קטן (ב), במקום "לנותן השירותים הפיננסיים" יבוא "לבעל הרישיון";
(ג) בסעיף קטן (ג), במקום "להתלות את רישונו של נותן שירותים פיננסיים" יבוא "להתלות רישיון";

(18) בסעיף 24(א), במקום "נותן שירותים פיננסיים" יבוא "בעל רישיון";

(19) סעיף 25 – בטל;

ד ב ר י ה ס ב ר

נובע מכך שלמפקח קיימת גישה למרשם הפלילי של כל בעל רישיון ועל כן המידע חשוף לפניו, ואין מקום לדרוש גם מבעל הרישיון עצמו לצרפו במסגרת הגשת הבקשה לרישיון.

לפסקה (19)

לאור הוספת סעיף 5 המוצע הקובע סעיף ניהול מרשמים רחב המכיל בתוכו ניהול מרשמים לכל סוגי בעלי הרישיונות לפי התיקון המוצע, מוצע לבטל את סעיף 25

לפסקה (16)

מוצע לתקן את סעיף 22 לחוק כך שבמסגרת החובה החלה על בעל רישיון לדווח למפקח על שינויים בפרט מהפרטים שמסר בבקשתו לקבל רישיון, החובה לדווח על כך שנפתחה כנגדו חקירה פלילית או הוגש כנגדו כתב אישום בעבירות שלפי סעיף 15(א)(3) לחוק, תחול רק לגבי חקירה או כתב אישום לעניין תאגיד ולא לעניין יחיד, ועל דיווח כאמור לא תחול החובה לצרף מסמכים. תיקון זה

(20) לפני כותרת פרק ד' יבוא:

"פרק ג'1: רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי

הגדרות 25א. בפרק זה –

"אשראי" – כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי);

"היקף פעילות בנקאי" – צבר פיקדונות או צבר אשראי העולה על מיליארד וחצי שקלים חדשים או על סכום גבוה יותר שקבע השר בהסכמת נגיד בנק ישראל;

"היקף פעילות נרחב" – צבר פיקדונות העולה על 50 מיליון שקלים חדשים או על סכום גבוה יותר שקבע השר, או צבר אשראי העולה על 25 מיליון שקלים חדשים או על סכום גבוה יותר שקבע השר;

ד ב ר י ה ס ב ר

להגדרות "אשראי", "מתן אשראי" ו"קבלת פיקדונות" – ההגדרות המוצעות לקוחות מחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן – חוק הבנקאות (רישוי)). זאת בשל פעילותם של נותני שירותי פיקדון ואשראי, הדומה באופן מהותי לפעילותם של תאגידים בנקאיים ובשל הצורך ליצור התאמה של סוגי העיסוקים המוסדרים בחוק ובתיקון המוצע אל מול סוגי העיסוקים המוסדרים בחוק הבנקאות (רישוי). גם כאן, בדומה להגדרת "מתן אשראי" שבפרק ג', יובהר כי הנפקת כרטיסי אשראי היא על פניה פעולה שיכולה להיחשב כחלק ממתן אשראי אגב פעילות של מתן שירותי פיקדון ואשראי, שכן היא טומנת בחובה מתן אשראי ללקוח באמצעות כרטיס האשראי, ואולם לאור זאת שבמסגרת התיקון מוצע לייחד אסדרה ורישוי ספציפיים לפעילות של הנפקת כרטיסי אשראי, לא תיחשב הנפקת כרטיסי אשראי כחלק מהגדרת מתן אשראי, ועיסוק בהנפקה כאמור יחייב רישיון ייעודי.

עוד יובהר כי השימוש במונח "צבר אשראי" בהוראות פרק ג'1 המוצע מתייחס למונחים "אשראי" ו"מתן אשראי" כהגדרתם באותו פרק.

להגדרות "היקף פעילות בנקאי" ו"צבר פיקדונות" – בעלי רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי עוסקים, כאמור לעיל, בפעילות המקבילה לפעילות הבסיסית של תאגידים בנקאיים, לפיכך מוצע לקבוע רף מסוים המבטא היקף פעילות של בעל רישיון, כך שכל בעל רישיון שהיקף הפעילות שלו גבוה מרף זה, יחויב בקבלת רישיון מאת נגיד בנק ישראל בהתאם לחוק הבנקאות (רישוי). הרף שנקבע הוא צבר פיקדונות או צבר אשראי שעולה על מיליארד וחצי שקלים חדשים או על סכום גבוה יותר שקבע השר האוצר (להלן – השר) בהסכמת נגיד בנק ישראל.

לעניין זה מוצע לחשב "צבר פיקדונות" כסך כל החובות של נותן שירותי פיקדון ואשראי, בשל קבלת פיקדונות בפועל.

להגדרות "היקף פעילות נרחב", "רישיון בסיסי" ו"רישיון מורחב" – מכיוון שאין מקום להחיל על העסקים הקטנים את אותה הרגולציה שיש להחיל על העסקים הגדולים יותר, יש מקום ליצור שתי רמות של רישוי, בדומה לקבוע

לחוק הקובע כי המפקח ינהל מרשם של בעלי רישיונות למתן אשראי או למתן שירות בנכס פיננסי בלבד, באופן שאינו תואם את השינוי המבני המוצע (ראה דברי הסבר לפסקה (4)).

וזה נוסחו של סעיף 25 שמוצע לבטלו:

"ניהול מרשם של נותני השירותים הפיננסיים

25. (א) מפקח ינהל מרשם של בעלי רישיונות למתן שירותים פיננסיים שיכלול, בין השאר, פרטים אלה:

(1) פרטי בעל הרישיון, סוג הרישיון שבידו ותקופת תוקפו אם נקבעה;

(2) נותני שירותים פיננסיים שרישיונם הותלה בהתאם להוראות סעיף 23;

(3) פרסום בדבר עיצום כספי שהוטל על בעל הרישיון בכפוף להוראות סעיף 92.

(ב) המרשם יהיה פתוח לעיון הציבור באתר האינטרנט של המפקח.

לפסקה (20)

מוצע לקבוע את הוספת פרק ג'1 לחוק שכותרתו "רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי". בפרק זה מוצע להסדיר את דרך הגשת בקשת הרישיון של מי שמבקש לעסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי, את התנאים והשיקולים שלוקח המפקח בחשבון בבואו לתת רישיון כאמור, וכן את התנאים שבהם רשאי המפקח לבטל או להתלות רישיון כאמור. לצד קביעת הוראות חדשות ייחודיות לבעלי רישיונות למתן שירותי פיקדון ואשראי, נקבעו גם הוראות המחילות הוראות מסוימות הקבועות בפרק ג' על בעלי רישיונות אלה, מקום שאין הברדל בהסדרתם המוצעת.

לסעיף 25 המוצע

מוצע להוסיף הגדרות של מונחים חדשים הרלוונטיים לעניין בעלי רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, וזאת במסגרת ההתאמה לשינוי המבני המוצע.

"מתן אשראי" – כהגדרתו בסעיף 21(ב) לחוק הבנקאות (רישוי), למעט הנפקה של כרטיסי אשראי כהגדרתה בסעיף 25; "פיקדון" – כל תשלום, לרבות הלוואה, מענק או תרומה, שמתקיים לגביו אחד מאלה ולמעט תשלום מסוג שקבע השר:

(1) יש בצדו זכות לקבלו חזרה, כולו או חלקו, בין שהזכות היא של נותן התשלום ובין שהומחטה או הוקנתה לאדם שלישי;

(2) יש בצדו זכות לקבל מענק או אשראי ממקבל התשלום, בין שהזכות היא של נותן התשלום ובין שהומחטה או הוקנתה לאדם שלישי;

(3) מתקיימים לגביו תנאים אחרים שקבע השר;

"צבר אשראי" – כהגדרתו בסעיף 11א, בשינויים המחויבים; "צבר פיקדונות" – סך כל החובות של בעל רישיון, בשל קבלת פיקדונות בפועל;

"קבלת פיקדונות" – כהגדרת "קבלת פיקדונות כספיים" בסעיף 21(ב) לחוק הבנקאות (רישוי);

"ריבית" – כל תמורה הניתנת בקשר עם אשראי או פיקדון שיש בה משום תוספת לקרן, יהיה כינויה אשר יהיה, ולעניין פיקדון שבצדו זכות לקבלת אשראי, כאמור בפסקה (2) להגדרה "פיקדון" – לרבות הותרת חלק מכספי הפיקדון בידי נותן האשראי, בשל מתן האשראי, והכול למעט –

ד ב ר י ה ס ב ר

יצוין שההבהרה האמורה לעניין פיקדונות נועדה לחדד את הפרשנות הקיימת כיום הלכה למעשה למונח "פיקדונות כספיים" שבחוק הבנקאות (רישוי), ולפיה הגדרת פיקדונות חלה גם על תרומות שאינן תרומות "מוחלטות", שבהן נותן התרומה אינו מצפה לקבל תמורה כלשהי בעד כספו, ואינו מצפה לקבל את כספו חזרה, והכול בין בעצמו ובין על ידי אדם שלישי. כמו כן יובהר כי תרומה שיש בצידה זכות מותנית לעניין קבלת סכום התמורה חזרה, כולו או חלקו, תיחשב גם היא כפיקדון בהתאם להגדרה זו, ואין נפקא מינה לעניין זה אם קבלת התמורה תלויה בהתקיימותו של תנאי כזה או אחר.

עוד יובהר כי לעניין המחאת זכות לאדם שלישי מסוים, אחד או יותר הכוונה היא לכך שנותן התשלום בוחר באופן אישי את זהותו של צד ג' או של צדדי ג' שאליהם תומחה הזכות. כך למשל, אדם שנותן לגורם המתווך סכום כסף במטרה שבעתיד יועבר סכום זה, כולו או חלקו לידי ילדו או ילדיו, נחשב כמפקיד פיקדון. לעומת זאת, אדם שנותן סכום כסף לגורם מתווך במטרה שסכום זה יועבר כמלגה לסטודנטים מיעוטי יכולת לא ייחשב כמפקיד פיקדון.

להגדרה "ריבית" – מוצע לקבוע כי ריבית לעניין פרק ג' המוצע היא כל תמורה הניתנת בקשר עם מתן אשראי או

לעניין רישיונות מכוח פרק ג' המוצע. לפיכך מוצע לקבוע רף מסוים המבטא היקף פעילות, כך שכל עוסק שהיקף הפעילות שלו נמוך מרף זה, יחויב ב"רישיון בסיסי", וכל עוסק שהיקף הפעילות שלו גבוה מרף זה, יחויב ב"רישיון מורחב" שיאפשר לו לעסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי בהיקף פעילות נרחב.

הרף שנקבע הוא צבר פיקדונות העולה על 50 מיליון שקלים חדשים או על סכום גבוה יותר שקבע השר, וצבר אשראי העולה על 25 מיליון שקלים חדשים או על סכום גבוה יותר שקבע השר.

להגדרה "פיקדון" – מוצע לקבוע לעניין זה הגדרה רחבה, בדומה להגדרת "פיקדונות כספיים" הקיימת בחוק הבנקאות (רישוי), ולהבהיר כי פיקדון ייחשב ככל תשלום לרבות הלוואה, מענק או תרומה, למעט תשלום מסוג שקבע השר, שמקנה לנותן התשלום כאמור אחד מאלה:

(א) זכות לקבל חזרה לפחות חלק מהתשלום האמור או להמחות את הזכות לאדם שלישי מסוים, אחד או יותר;

(ב) זכות לקבל מענק או הלוואה ממקבל התשלום, או להמחות זכות זו לאדם שלישי מסוים, אחד או יותר.

כמו כן מוצע לקבוע כי השר יהיה רשאי לקבוע תנאים נוספים שבהתקיימם יראו תשלום כאמור כפיקדון.

(1) עמלות לצורך כיסוי הוצאות תפעול, מסוג שקבע השר;

(2) החזר הוצאות סבירות שהוצאו בשל פיגור בהחזר האשראי, מסוג שקבע השר;

(3) כל סכום המתווסף לקרן עקב תנאי הצמדה לאחד מאלה:

(א) שער החליפין למטבע הישראלי או למטבע אחר שאישר המפקח, שמפרסם בנק ישראל;

(ב) מדד המחירים לצרכן, או מדד אחר שאישר המפקח, שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

“רישיון” – רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי;

“רישיון בסיסי” – רישיון לעיסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי בהיקף פעילות שאינו היקף פעילות נרחב;

“רישיון מורחב” – רישיון לעיסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי בהיקף פעילות נרחב;

“רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי” – רישיון לעסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי, שניתן לפי פרק זה, בין שהוא רישיון בסיסי ובין שהוא רישיון מורחב;

“שירותי פיקדון ואשראי” – קבלת פיקדונות ומתן אשראי, כאחת, הנעשים דרך עיסוק, ובלבד שהפיקדונות או האשראי, כולם או חלקם, נושאי ריבית.

חובת רישוי 25ב. (א) אגודה שאינה תאגיד בנקאי לא תעסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי, עד היקף פעילות בנקאי, אלא אם כן בידה רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי ובהתאם לתנאי הרישיון.

ד ב ר י ה ס ב ר

להגדרות “רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי” ו”שירותי פיקדון ואשראי” – מוצע לקבוע כי עיסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי המחייב ברישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי לפי התיקון המוצע, הוא עיסוק הטומן בחובו גביית ריבית בעד השירותים הניתנים. יובהר כי אין צורך שגם קבלת הפיקדונות וגם מתן האשראי יישאו שניהם ריבית כדי לסווג את העיסוק ככזה. כדי לחייב את העוסק ברישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי מספיק שאחד מסוגי הפעילות (שירות קבלת פיקדונות או שירות מתן אשראי) מתנהל תוך גביית ריבית או מתן ריבית, גם אם מדובר בשירות בעבור לקוח אחד.

לסעיף 25 המוצע

לסעיף קטן (א)

חוק הבנקאות (רישוי) מסדיר בסעיף 21 לחוק ייחוד עיסוק לתאגידים בנקאיים וקובע בסעיף קטן (א)(1) שבו כי מי שאינו תאגיד בנקאי לא יעסוק, בקבלת פיקדונות כספיים

קבלת פיקדון שיש בה משום תוספת לקרן, יהיה כינויה אשר יהיה. מוצע להבהיר כי לעניין פיקדון שבצדו זכות לקבלת אשראי, כאמור בדברי ההסבר להגדרה “פיקדון”, גם הותרת חלק מכספי הפיקדון בידי נותן האשראי, בשל מתן האשראי, תיחשב כריבית לעניין זה.

מוצע לקבוע כי על אף ההגדרה הרחבה שלעיל, תוספות מסוימות לקרן לא ייחשבו כריבית:

(א) עמלות לצורך כיסוי הוצאות תפעול, מסוג שקבע השר;

(ב) החזר הוצאות סבירות שהוצאו בשל פיגור בהחזר האשראי, מסוג שקבע השר;

(ג) כל סכום המתווסף לקרן עקב תנאי הצמדה לאחד מאלה: שער החליפין של המטבע הישראלי, או שער חליפין למטבע אחר שאישר המפקח, שמפרסם בנק ישראל; מדד המחירים לצרכן, או מדד אחר שאישר המפקח, שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

(ב) מי שבידו רישיון כאמור בסעיף קטן (א) לא יעסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי בהיקף פעילות נרחב אלא אם כן בידו רישיון מורחב.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), מי שבידו רישיון כאמור בסעיף קטן (א) רשאי לעסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי בהיקף פעילות נרחב, גם אם אין בידו רישיון מורחב, אם הגיש בקשה לקבלת רישיון מורחב עד תום 30 ימים מהמועד שבו היקף פעילותו היה להיקף פעילות נרחב וכל עוד מתקיימים בו שניים אלה:

(1) טרם ניתנה החלטה בבקשתו לקבלת רישיון מורחב;

(2) היקף פעילותו אינו עולה על פי שניים מהיקף הפעילות הנרחב המזערי הנדרש לקבלת רישיון מורחב.

(ד) על אף הוראות סעיף קטן (א) והוראות סעיפים 21 ו-22א לחוק הבנקאות (רישוי), אגודה בעלת רישיון כאמור בסעיף

ד ב ר י ה ס ב ר

ואשראי נושאי ריבית, מסגרת הפיקוח הרלוונטית היא חוק הבנקאות (רישוי).

לסעיפים קטנים (ב) ו-(ג)

מכיוון שבעיסוקים אלה ניתן למצוא עסקים קטנים לצד עסקים גדולים, נקבעו בסעיף ההגדרות לפרק ג'1 המוצע, בכל סוג של רישיון, שני מדרגים של רישיונות – רישיון בסיסי – לעסקים הפועלים בהיקף קטן יחסית, ורישיון מורחב – לעסקים הפועלים בהיקף משמעותי (ראה דברי ההסבר להגדרות "היקף פעילות נרחב", "רישיון בסיסי" ו"רישיון מורחב" שבסעיף 25 המוצע).

בהתאם לכך מוצע לקבוע, בדומה לקבוע בסעיף 12(ב) לחוק, כי בעל רישיון כאמור בסעיף קטן (א) לא יעסוק במתן השירותים בהיקף פעילות נרחב אלא אם כן בידו רישיון מורחב.

כדי שלא לעכב שלא לצורך את התפתחות העסקית של בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי שרוצה להרחיב את עסקיו ולקבל רישיון מורחב, מוצע לקבוע כי בעל רישיון בסיסי יהיה רשאי לעסוק במתן שירותים בהיקף פעילות נרחב גם בלא רישיון מורחב, אם הגיש בקשה לרישיון מורחב בתוך 30 ימים מהמועד שבו החל לתת שירותים בהיקף נרחב, וזאת כל עוד לא התקבלה החלטה בבקשתו וכל עוד היקף הפעילות שבה הוא עוסק אינו עולה על פי שניים מהיקף הפעילות הנרחב המזערי הנדרש לקבלת רישיון מורחב. (הוראה דומה נקבעה בסעיף 12(ג) המוצע).

לסעיף קטן (ד)

מוצע לקבוע כי על אף החובה המוטלת על בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי לפעול במסגרת התיקון המוצע רק עד היקף פעילות בנקאי כאמור בסעיף קטן (א)

ובמתן אשראי כאחת. עוד מציין הסעיף האמור נסיבות של קבלת פיקדונות כספיים ושל מתן אשראי אשר מוחרגות מן ההגדרה, באופן שעשיתם על ידי מי שאינו תאגיד בנקאי, לא תיחשב כהפרה של ייחוד העיסוק.

כאמור בחלק הכללי לדברי ההסבר, מוצע להתיר לאגודה לעסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי עד היקף פעילות בנקאי, לחייב אותה לקבל רישיון לפי התיקון המוצע לצורך עיסוק זה, ולהוציאה ממסגרת הרישוי והפיקוח לפי חוק הבנקאות (רישוי).

לשם כך מוצע להחריג את סעיף ייחוד העיסוק בחוק הבנקאות (רישוי), כך שלא יחול על אגודה, שאינה תאגיד בנקאי, העוסקת במתן שירותי פיקדון ואשראי עד היקף פעילות בנקאי (ראה דברי ההסבר לסעיף 113 דוד המוצע המיתקן בתיקוף עקיף את חוק הבנקאות (רישוי)).

בהתאם להחריג האמורה בחוק הבנקאות (רישוי), וכתמונת ראי, מוצע לקבוע בסעיף 25 לתיקון המוצע, את חובת הרישוי לאגודה שאינה תאגיד בנקאי, כך שלא תעסוק בעיסוק שהותר לה בלי רישיון מתאים. כך, סעיף קטן (א) המוצע מחייב אגודה שאינה תאגיד בנקאי העוסקת במתן שירותי פיקדון ואשראי נושאי ריבית עד רף של היקף פעילות בנקאי לפעול במסגרת רישיון מתאים.

על פי המצב המתואר לעיל, חברה העוסקת במתן שירותי פיקדון ואשראי, בכל היקף פעילות שהוא, תהיה נתונה למסגרת הרישוי והפיקוח של חוק הבנקאות (רישוי). כך גם אגודה שעוסקת במתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית תהיה כפופה למסגרת חוק הבנקאות (רישוי), שכן פעילות של מתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית אינה מותרת לאגודה לפי התיקון המוצע ומשלא התקיים תנאי זה המסגרת הרלוונטית לפעילות כאמור היא חוק הבנקאות (רישוי). כך גם לגבי צדו השני של המטבע, בעבור כל גוף שאינו אגודה שיתופית, העוסק במתן שירותי פיקדון

קטן (א) שהוא רישיון מורחב, רשאית להמשיך ולעסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי בהיקף פעילות בנקאי, אף שאינה תאגיד בנקאי, אם הגישה לנגיד בנק ישראל בקשה לקבלת רישיון לפי חוק הבנקאות (רישוי). לפני המועד שבו היקף פעילותה היה להיקף פעילות בנקאי, וכל עוד מתקיימים שניים אלה:

(1) נגיד בנק ישראל טרם נתן את החלטתו בבקשה לקבלת רישיון לפי חוק הבנקאות (רישוי);

(2) היקף פעילותה אינו עולה על 110% מהיקף הפעילות הבנקאי המזערי הנדרש לקבלת רישיון לפי חוק הבנקאות (רישוי).

25ג. חובת הרישוי לפי סעיף 25ב לא תחול על אלה:

(1) מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח;

(2) חברה מנהלת כהגדרתה בחוק הפיקוח על קופות גמל.

25ד. רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי יכול שיהיה רישיון בסיסי או רישיון מורחב.

25ה. (א) המפקח רשאי לתת רישיון בסיסי למבקש שמתקיימים לגביו כל אלה:

(1) מבקש הרישיון הוא אגודה שלא ניתן צו לפירוקה ואחד לפחות מנושאי המשרה בה הוא אזורח ישראלי או תושב ישראלי;

(2) למבקש הרישיון הון עצמי מזערי כנדרש מבעל רישיון בסיסי, בהתאם להוראות סעיף 37 ולתוספת, הכול לפי העניין;

סייגים לחובת הרישוי

סוגי הרישיונות

תנאים למתן רישיון בסיסי

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 25ד המוצע

מוצע להבהיר מהם סוגי הרישיונות לעיסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי לפי פרק ג' 1. כאמור לעיל, סוגי הרישיונות הם רישיון בסיסי או רישיון מורחב.

לסעיף 25ה המוצע

לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע את התנאים שבהתקיימם רשאי המפקח לתת למבקש רישיון בסיסי. יצוין כי רובם הגדול של תנאים אלה קיים כיום מכוח החוק ביחס לרישיונות למתן אשראי ולמתן שירות בנכס פיננסי, ומטרתם להבטיח כי מי שעוסק במתן שירותים פיננסיים, הוא גורם נורמטיבי, אשר אינו מעורב או היה מעורב בפעילות פלילית חמורה, שאינה מתיישבת עם פעילות של מתן שירותים כאמור.

ועל אף האמור בסעיפים 21 ו-22א לחוק הבנקאות (רישוי), המיוחדים עיסוק בקבלת פיקדונות ובמתן אשראי כאחת לתאגידים בנקאיים, בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי שהוא רישיון מורחב, רשאי להמשיך ולעסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי בהיקף פעילות בנקאי, אף שאינה תאגיד בנקאי, אם הגיש לנגיד בנק ישראל, בקשה לקבלת רישיון לפי חוק הבנקאות (רישוי). לפני המועד שבו היקף פעילותו היה להיקף פעילות בנקאי, וזאת כל עוד נגיד בנק ישראל לא קיבל החלטה בבקשתו וכל עוד היקף פעילותו אינו עולה על 110% מהיקף הפעילות הבנקאי המזערי הנדרש לשם קבלת רישיון לפי חוק הבנקאות (רישוי).

לסעיף 25ג המוצע

מוצע לקבוע כי חובת הרישוי לפי פרק ג' 1 וכן כל החובות החלות על בעל רישיון לפי הפרק האמור, לא יחולו על חברות ביטוח או על חברות מנהלות של קופות גמל אשר מפוקחות על ידי רגולטור אחר.

(3) מבקש הרישיון, לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה מבקש הרישיון אינו ראוי לעסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי, וכן לא הוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור שטרם ניתן בעניינו פסק דין סופי, ולא מתקיימות לדעת המפקח נסיבות אחרות המטילות דופי ביושרו וביושרתו לפי אמות המידה שעליהן הורה לפי סעיף 4(ב); לענין זה ובלי לגרוע מכלליות האמור –

(א) יראו כל אחת מהעבירות המפורטות בסעיף 15(א)(3)(א) כעבירה שמתקיים בה האמור בפסקה זו, אלא אם כן מצא המפקח כי מתקיימים טעמים מיוחדים הנוגעים לנסיבות ביצוע העבירה ומידת חומרתה, שבשלהם אין מניעה לעיסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי;

(ב) "הורשע בעבירה" – לרבות הורשע בעבירה דומה במדינה אחרת;

(4) בנושאי המשרה של מבקש הרישיון מתקיימים התנאים למינוי ולכהונה של נושא משרה בבעל רישיון לפי פרק ה';

(5) בבעל שליטה ובבעל עניין במבקש הרישיון מתקיימים התנאים לקבלת היתר לפי פרק ד'.

(ב) מצא המפקח כי בשל טעמים שבטובת הציבור מבקש הרישיון אינו ראוי לעסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי, רשאי הוא שלא לתת רישיון למבקש, אף אם מתקיימים לגביו התנאים שבסעיף קטן (א), ובלבד שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו לפניו או לפני מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו, בדרך שהורה.

ד ב ר י ה ס ב ר

למתן רישיון, אלא אם כן מצא המפקח כי מתקיימים טעמים מיוחדים הנוגעים לנסיבות ביצוע העבירה ומידת חומרתה, שבשלהם אין מניעה לעיסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי. הטעם לכך הוא שמדובר בעבירות הנמצאות בליבת העיסוק של תחום מתן השירותים הפיננסיים, ועל כן הליכים פליליים בעבירות אלה מצדיקים את היפוך ברירת המחל.

תנאים נוספים הנדרשים לצורך קבלת רישיון לפי פרק זה הוא עמידת נושאי המשרה במבקש הרישיון בתנאים שנקבעו בפרק ה' לחוק לענין מינוי וכהונה של נושאי משרה וכן עמידת בתנאים לקבלת היתר שליטה והחזקת אמצעי שליטה לבעל שליטה ולבעל עניין במבקש הרישיון הקבועים בפרק ד' לחוק.

לסעיף קטן (ב)

בדומה לקבוע לענין רישיון למתן אשראי ולמתן שירותי בנקס פיננסי, מוצע לאפשר למפקח שלא לתת רישיון למבקש רישיון לפי פרק זה, גם אם מתקיימים בו

מוצע לקבוע כי מבקש רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי חייב להיות אגודה רשומה כמשמעותה בפקודת האגודות השיתופיות, שלא ניתן צו לפירוקה ואחד לפחות מנושאי המשרה בה הוא אזרח ישראלי או תושב ישראל.

כמו כן מוצע לקבוע כתנאי לרישיון, עמידה בדרישות הון עצמי מוערי לענין מבקש רישיון בסיסי (ר' דברי הסבר לתיקון המוצע לתוספת).

עוד מוצע לקבוע דרישה שלפיה מבקש הרישיון, לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה מבקש הרישיון אינו ראוי לעסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי, ולא תלוי ועומד נגדו כתב אישום בעבירה כאמור, וכן לא מתקיימות לדעת המפקח נסיבות אחרות המטילות דופי ביושרו וביושרתו של מבקש הרישיון.

לענין עבירות כאמור, מוצע להפנות לרשימת העבירות המנויות בסעיף 15(א)(3)(א) לחוק ולהחילן לענין רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי. ברירת המחל לגבי עבירות אלה היא שהן חמורות דיין באופן המצדיק סירוב

<p>125. (א) המפקח רשאי לתת רישיון מורחב למבקש שמתקיימים לגביו, נוסף על התנאים האמורים בסעיף 25, כל אלה:</p> <p>(1) למבקש הרישיון הון עצמי מזערי כנדרש מבעל רישיון מורחב, בהתאם להוראות סעיף 37 ולתוספת, הכול לפי העניין;</p> <p>(2) מבנה התאגיד תואם את הדרישות לפי פרק ה'.</p> <p>(ב) בבואו להחליט בבקשה למתן רישיון מורחב יביא המפקח בחשבון, בין השאר, עניינים אלה:</p> <p>(1) מטרותיו של מבקש הרישיון על פי מסמכי ההתאגדות שלו;</p> <p>(2) התכנית העסקית של מבקש הרישיון וסיכוייו להגשימה;</p> <p>(3) האמצעים הכספיים ומקורות המימון של מבקש הרישיון;</p> <p>(4) שיקולים שבטובת הציבור.</p>	<p>תנאים ושיקולים למתן רישיון מורחב</p>
<p>225. על הגשת בקשה לרישיון יחולו הוראות סעיף 17(א) עד (ג), בשינויים המחויבים.</p>	<p>בקשה לרישיון</p>
<p>25ח. הוראות סעיפים 18 עד 22 ו-24 יחולו לעניין רישיון ובעל רישיון לפי פרק זה, בשינויים המחויבים, ובשינוי זה: חובת הדיווח לפי סעיף 22(ב) תחול, בשינויים המחויבים, גם לעניין שינוי בצבר הפיקדונות.</p>	<p>החלת הוראות לעניין רישיון</p>

ד ב ר י ה ס ב ר

<p>לסעיף 125 המוצע</p> <p>מוצע לקבוע כי בקשה לקבלת רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, תוגש בדומה להגשת בקשה לקבלת רישיון למתן אשראי או למתן שירות בנכס פיננסי, לפי התנאים הקבועים בסעיף 17 לחוק, בשינויים המחויבים.</p>	<p>התנאים לקבלת רישיון שצוינו לעיל, אם מצא כי בשל טעמים שבטובת הציבור, מבקש הרישיון אינו ראוי לעסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי. יובהר כי שיקול זה מוגבל וכפוף לטעמים המנויים בסעיף ולשיקולי סבירות.</p>
<p>לסעיף 25 המוצע</p> <p>מוצע לקבוע כי הוראות החוק לעניין מתן רישיון (סעיף 18), פירוט סוגי השירותים הפיננסיים ברישיון (סעיף 19), תקופת הרישיון (סעיף 20), הודעה על מתן הרישיון והצגתו לציבור (סעיף 21), דיווח למפקח על שינויים (סעיף 22) ופיקוח על מי שרישיונו בוטל (סעיף 24) כפי שאלה נקבעו לעניין רישיון למתן אשראי או למתן שירות בנכס פיננסי, יחולו בשינויים המחויבים גם לעניין רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי.</p>	<p>לסעיף 125 המוצע</p> <p>מוצע לקבוע את התנאים שבהתקיימם רשאי המפקח לתת למבקש רישיון מורחב. תנאים אלה באים להוסיף על התנאים הדרושים לקבלת רישיון בסיסי לפי סעיף 25 המוצע, החלים גם על המבקש רישיון מורחב.</p> <p>בנוסף, מוצע לקבוע כי על בעל הרישיון לעמוד בדרישות הון עצמי מזערי גבוה יותר כנדרש מבעל רישיון מורחב, בהתאם להוראות סעיף 37 ולתוספת וכי המבנה התאגידי של מבקש הרישיון יהיה כנדרש לפי פרק ה' לחוק.</p> <p>עוד מוצע לקבוע שיקולים שעל המפקח להביא בחשבון בבואו להחליט בבקשה למתן רישיון מורחב (המצטרפים לשיקולים הכלליים המנויים בסעיף 3 לחוק). שיקולים אלה באים להבטיח את רצינותו של מבקש הרישיון המורחב ואת יכולתו להוציא לפועל את תכניותיו ולפעול כגורם משמעותי יותר בשוק, אשר יכול בין השאר להגביר את התחרותיות בשוק ואת פיתוחו לטובת הצרכנים.</p>

ביטול או התליה של רישיון 25.ט5 (א) המפקח רשאי לבטל רישיון או להתלותו בהתקיים האמור בסעיף 23(א)(1) עד (6), בשינויים המחויבים, וכן בהתקיים אחד מאלה:

- (1) טעמים שבטובת הציבור מצדיקים את ביטול הרישיון או את התלייתו;
- (2) היקף הפעילות של בעל הרישיון הוא היקף פעילות בנקאי ולא מתקיים האמור בסעיף 25ב(ד).
- (ב) על ביטול או התליה של רישיון לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיף 23(ב) עד (ד), בשינויים המחויבים.

פרק ג'2: רישיון הנפקה

הגדרות 25. בפרק זה –

“כרטיס אשראי” – לוחית או חפץ אחר לשימוש חוזר המיועדים לרכישת נכסים מאת ספק בלא תשלום מידי של התמורה או למשיכת כסף שמקורו באשראי באמצעות מכשירים ממוכנים;

“הנפקה”, של כרטיס אשראי – התקשרות בחוזה כרטיס אשראי עם לקוח, כמשמעותו בחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986⁵⁴, והתחייבות למתן אשראי באמצעות כרטיס האשראי;

“רישיון הנפקה” – רישיון לעסוק בהנפקה של כרטיסי אשראי שניתן לפי פרק זה;

“מתן אשראי” – כהגדרתו בסעיף 11א או 25א, לפי העניין.

ד ב ר י ה ס ב ר

הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים. מבקש שיעמוד בתנאי זה יידרש להגיש בקשה מפורטת ולעמוד בתנאים שונים המפורטים בסעיף שאינם נכללים במסגרת התנאים לקבלת רישיון מורחב. תנאים אלה מבוססים על דרישות הדירקטיבה האירופית בנושא שירותי תשלום Payment Services Directive II (להלן – הדירקטיבה האירופית) שנועדו, בין השאר, ליצור סביבה משותפת ואחידה ברחבי האיחוד האירופי באסדרת תחום זה. על כן יובהר כי אין לראות בהוראות המרחיבות שנקבעו במסגרת פרק רישיון ההנפקה, כהוראות היוצרות הסדר שלילי ביחס לאסדרת הרישיונות האחורים הקבועים בחוק או בתיקון המוצע, שבהם לא נקבעו הוראות דומות.

לצורך הוראות פרק זה מוצע להגדיר “הנפקה” של כרטיס אשראי כהתקשרות בחוזה כרטיס אשראי עם לקוח כמשמעותו בחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986, אשר כולל התחייבות למתן אשראי באמצעות כרטיס האשראי. כמו כן מוצע להגדיר “מתן אשראי” לעניין רישיון הנפקה, כהגדרתו בפרק ג' או כהגדרתו בפרק ג'1 לפי העניין, שכן כאמור רישיון הנפקה בא כרישיון נוסף על גבי רישיון מורחב למתן אשראי לפי פרק ג' או על גבי רישיון מורחב למתן שירותי פיקדון ואשראי לפי פרק ג'1, כך שיש להתאים את המונחים המשמשים בעניינם.

לסעיף 25 המוצע

מוצע לקבוע כי בדומה לסמכותו של המפקח לבטל או להתלות רישיון למתן אשראי או למתן שירות בנכס פיננסי, הקבועה בסעיף 23 לחוק, יהיה רשאי המפקח לבטל או להתלות רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי. עוד מוצע לקבוע כי יהיה ניתן לבטל או להתלות רישיון כאמור כאשר בעל הרישיון פועל בהיקף פעילות בנקאי וזאת בלי שהתקיימו בו הוראות סעיף 25ב(ה).

לסעיף 25 המוצע

כאמור בחלק הכללי, מוצע לתקן את החוק ולהוסיף לו את פרק ג'2 שיעסוק בהנפקת כרטיסי אשראי. בפרק זה מוצע להגדיר סוג רישיון נוסף, “רישיון הנפקה”, שיאפשר לנותן שירותי אשראי ולבעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, שהם בעלי רישיון מורחב לעסוק נוסף על פעילות מתן האשראי, בהנפקת כרטיסי אשראי.

הנפקת כרטיס האשראי תבצע, בין השאר, באמצעות שימוש במערכת תשלומים שיש להבטיח, בכל עת, את יציבותה ואמינותה. כדי לצמצם סיכונים אפשריים למערכת התשלומים, מוצע לקבוע כתנאי בסיסי לקבלת רישיון הנפקה החוקה של המבקש ברישיון מורחב לפי חוק

⁵⁴ ס"ח התשמ"ו, עמ' 187.

<p>25יא. מי שעיסוקו במתן אשראי לא יעסוק גם בהנפקה של כרטיסי אשראי אלא אם כן בידו רישיון הנפקה שקיבל מאת המפקח, ובהתאם לתנאי הרישיון.</p>	<p>חובת רישוי</p>
<p>25יב. חובת הרישוי לפי סעיף 25יא לא תחול על מי שפטור מחובת הרישוי לפי סעיפים 13 או 25ג.</p>	<p>סייגים לחובת הרישוי</p>
<p>25ג. (א) המפקח רשאי לתת רישיון הנפקה למבקש שמתקיימים לגביו כל אלה:</p>	<p>תנאים למתן רישיון</p>

- (1) הוא בעל רישיון למתן אשראי שהוא רישיון מורחב, או בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי שהוא רישיון מורחב (בסעיף זה – בעל רישיון מורחב);
- (2) למבקש הרישיון הון עצמי מזערי כנדרש מבעל רישיון מורחב, בהתאם להוראות סעיף 37 ולתוספת, הכול לפי העניין;
- (3) מבקש הרישיון לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לעסוק בהנפקה של כרטיסי אשראי, וכן לא הוגש נגדו כתב אישום בעבירה כאמור שטרם ניתן בעניינו פסק דין סופי, ולא מתקיימות לדעת המפקח נסיבות אחרות המטילות דופי ביושרו וביושרתו לפי אמות המידה שעליהן הורה לפי סעיף 4(ב); לעניין זה ובלי לגרוע מכלליות האמור –

(א) יראו כל אחת מהעבירות המפורטות בסעיף 15(א)(3)(א) כעבירה שמתקיים בה האמור בפסקה זו, אלא אם כן מצא המפקח כי מתקיימים טעמים מיוחדים הנוגעים לנסיבות ביצוע העבירה ומידת חומרתה, שבשלהם אין מניעה לעיסוק בהנפקה של כרטיסי אשראי;

(ב) "הורשע בעבירה" – לרבות הורשע בעבירה דומה במדינה אחרת;

ד ב ר י ה ס ב ר

שירותים פיננסיים לפי פרק ג' המוצע או למתן שירותי פיקדון ואשראי לפי פרק ג' המוצע. היות שהחוקה ברישיון מורחב למתן אשראי לפי פרק ג' או ברישיון מורחב למתן שירותי פיקדון ואשראי לפי פרק ג' היא תנאי לקבלת רישיון הנפקה, אין מקום לחייב ברישיון הנפקה גופים הפטורים ממילא מהצורך ברישיונות אלה.

לסעיף 25ג המוצע

לסעיף קטן (א) כדי להבטיח את התנהלותו התקינה של בעל רישיון הנפקה ואת יציבותו הפיננסית ובמטרה לצמצם סיכונים אפשריים למערכת התשלומים יש לוודא שגופים המבקשים להנפיק כרטיסי אשראי הם גופים יציבים ואמינים. על כן מוצע להסמיך את המפקח לתת רישיון הנפקה רק למבקש רישיון להנפקת כרטיסי אשראי

לסעיף 25יא המוצע

מתן אשראי באמצעות כרטיס אשראי מחייב אמינות, ביטחון ויציבות מצד נותן השירות כדי למנוע פגיעה במערכת התשלומים שאליה הוא מחובר. פגיעה כאמור, עשויה להוביל לחוסר אמון מצד צרכנים ובתי עסק במערכת התשלומים בכללותה ובנותן השירות בפרט. כדי להבטיח את יציבותה של מערכת התשלומים ולוודא שרק מי שמקיים תנאים מסוימים יוכל להתחבר אליה, מוצע לאסור על מי שעוסק במתן אשראי להנפיק כרטיס אשראי, בלי שקיבל רישיון מתאים.

לסעיף 25יב המוצע

מוצע לפטור מחובת רישוי לצורך הנפקת כרטיס אשראי את הגופים הפטורים מחובות הרישוי למתן

- (4) בנושאי המשרה של מבקש הרישיון מתקיימים התנאים למינוי ולכהונה של נושא משרה בבעל רישיון הנפקה לפי פרק ה';
- (5) בבעל שליטה ובבעל עניין במבקש הרישיון מתקיימים התנאים לקבלת היתר לפי פרק ד';
- (6) מבנה התאגיד עומד בדרישות לפי פרק ה'.

(ב) מצא המפקח כי בשל טעמים שבטובת הציבור מבקש הרישיון אינו ראוי לעסוק בהנפקה של כרטיסי אשראי, רשאי הוא שלא לתת רישיון למבקש, אף אם מתקיימים לגביו התנאים שבסעיף קטן (א), ובלבד שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו לפניו או לפני מי שהוא הסמיכו לכך מבין עובדיו, בדרך שהורה.

(ג) בבואו להחליט בבקשה למתן רישיון מנפיק יביא המפקח בחשבון, בין השאר את העניינים המנויים בסעיפים 16(ב) או 25(ב), לפי העניין, וכן את אלה:

- (1) קיומם של הסדרים המעידים על יכולתו של המבקש לקיים תשתית מתאימה שתבטיח את יציבות פעילותו כבעל רישיון הנפקה;
- (2) קיומו של ממשל תאגידי הכולל מנגנונים נאותים להבטחת ניהול תקין, ובכלל זה חלוקה ברורה של תחומי האחריות בין נושאי המשרה וקיום מנגנוני בקרה ופיקוח נאותים;

ד ב ר י ה ס ב ר

ואשראי, מוצע לאפשר למפקח שלא לתת רישיון למבקש רישיון לפי פרק זה, גם אם מתקיימים בו התנאים לקבלת רישיון שצוינו לעיל, אם מצא כי בשל טעמים שבטובת הציבור, מבקש הרישיון אינו ראוי לעסוק בהנפקה של כרטיסי אשראי. סעיף זה נועד לאפשר גמישות ושיקול דעת למפקח במתן רישיונות והוא כפוף לטעמים המנויים בסעיף ולשיקולי סבירות.

לסעיף קטן (ג)

מוצע לקבוע שיקולים שעל המפקח להביא בחשבון בבואו להחליט בבקשה למתן רישיון הנפקה, נוסף על השיקולים המנויים לצורך מתן רישיון מורחב ובהתבסס על השיקולים המפורטים בדירקטיבה האירופית. מטרת שיקולים אלה היא להבטיח את רצינותו של מבקש רישיון הנפקה, להעריך את סיכוייו להגשים את תכניותיו, את יכולתו להתנהל באופן קפדני ויציב שתואם את הסיכונים שאליהם הוא חשוף, לבחון את התאמתו להיקף ולאופי פעילותו המבוקשת וכן לבחון את קיומם של ממשל תאגידי ראוי ומנגנוני אבטחה וניהול סיכונים נאותים. עוד מוצע לבחון את זהותם של צדדים קשורים למבקש, כהגדרתם המוצעת, ככל שקיימים, ואת יכולת השפעתם על המבקש.

שמקיים תנאים מסוימים. מוצע לקבוע שהמבקש יידרש להחזיק ברישיון מורחב למתן אשראי או ברישיון מורחב למתן שירותי פיקדון ואשראי. כמו כן מוצע לקבוע שהמבקש יעמוד בדרישת ההון העצמי המזערי כנדרש מבעל רישיון מורחב לפי החוק. יצוין כי המפקח, מתוקף סמכותו לפי סעיף 4(א) לחוק, רשאי לדרוש מבעל הרישיון הון עצמי נוסף שיחושב בהתאם לאופי פעילותו של בעל הרישיון והיקפה. הוראות בעניין דרישת ההון הנוסף יינתנו בשים לב לסטנדרטים בין-לאומיים, בהם הוראות הדירקטיבה האירופית. עוד מוצע לקבוע, כי מבקש הרישיון לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה הוא אינו ראוי לעסוק בהנפקה של כרטיסי אשראי. תנאים נוספים הנדרשים לצורך קבלת רישיון לפי פרק זה, הוא עמידת נושאי המשרה במבקש הרישיון בתנאים שנקבעו בפרק ה' לחוק לעניין מינוי וכהונה של נושאי משרה וכן עמידת בעל שליטה ובעל עניין במבקש הרישיון בתנאים לקבלת היתרי שליטה והחזקת אמצעי שליטה הקבועים בפרק ד' לחוק. כמו כן, מוצע לקבוע כתנאי כי על מבנה התאגיד לעמוד בדרישות לפי פרק ה' לחוק זה.

לסעיף קטן (ב)

ברומה לקבוע לעניין רישיון למתן אשראי ולמתן שירות בנכס פיננסי, וכן לעניין רישיון למתן שירותי פיקדון

(3) קיומם של מנגנוני אבטחה נאותים, ובכלל זה אמצעים מתאימים להערכת סיכוני אבטחת המידע ולהתמודדות עמם;

(4) קיומם של מנגנונים נאותים לניהול סיכונים, ובכלל זה מנגנונים לזיהוי, לניטור ולמעקב אחר הסיכונים שהמבקש יהיה חשוף להם בפעילותו כבעל רישיון הנפקה, ולדיווח עליהם;

(5) קיומם של הסדרים להתמודדות עם סיכוני הלבנת הון ומימון טרור;

(6) זהותם של צדדים קשורים למבקש, לעניין זה, "צד קשור" – מי שנשלט בידי המבקש או בידי מי ששולט במבקש.

בקשה לרישיון 25.יד. (א) בקשה לרישיון תוגש בטופס שיקבע המפקח ותכלול בין השאר את אלה:

(1) פרטים כאמור בסעיף 17(א), בשינויים המחויבים;

(2) תיאור הממשל התאגידי של המבקש ובכלל זה המבנה הארגוני, חלוקת תחומי האחריות בין נושאי המשרה במבקש ומנגנוני הפיקוח והבקרה;

(3) מדיניות האבטחה של המבקש לרבות אבטחת מידע;

(4) מדיניות ניהול הסיכונים של המבקש;

(5) תכנית המשכיות עסקית;

(6) תיאור ההסדרים להתמודדות עם סיכוני הלבנת הון ומימון טרור;

(7) פרטי הזיהוי של צדדים קשורים למבקש כהגדרתם בסעיף 25(ג)(6) ותיאור הקשר למבקש.

(ב) הוראות סעיף 17(ב) ו-17(ג), יחולו על בקשה לרישיון הנפקה, בשינויים המחויבים.

ד ב ר י ה ס ב ר

על ידי מבקש הרישיון או מי שנשלט על ידי מי ששולט במבקש.

מוצע להחיל את סעיף 17 לחוק בשינויים המחויבים ולדרוש מהמבקש לצרף מסמכים המעידים על קיום התנאים לקבלת רישיון, הצהרות בדבר אמצעיו הכספיים ומקורות המימון של המבקש וכן מסמכי ההתאגדות של המבקש, וזאת כדי שהמפקח יוכל לעמוד על מידת רצינותו, על כוונותיו ועל יכולתו של מבקש הרישיון בנוסף מוצע להסמיך את המפקח לדרוש ממבקש הרישיון נתונים ומסמכים נוספים ככל שהם נדרשים לצורך בחינת הבקשה.

לסעיף 25 זיד המוצע

מוצע לקבוע פרטים שיש לכלול בבקשה לרישיון הנפקה, בהתבסס על הפרטים שנדרשים ממבקש רישיון מורחב, וכן פרטים נוספים לעניין הנפקת כרטיסי אשראי שייקבעו בטופס שיקבע המפקח לעניין זה. הפרטים הנוספים מבוססים על הוראות הדירקטיבה האירופית ונדרשים למפקח לצורך שקילת הבקשה לרישיון הנפקה וקבלת החלטה. הפרטים המבוקשים כוללים, בין השאר: תיאור הממשל התאגידי של המבקש, מדיניות האבטחה שלו, מדיניות ניהול סיכונים, תכנית המשכיות עסקית, תיאור ההסדרים להתמודדות עם סיכוני הלבנת הון ומימון טרור וכן מידע לגבי צדדים קשורים המוגדרים כמי שנשלט

החלת הוראות לעניין רישיון 25טו. הוראות סעיפים 18 עד 22 ו-24 יחולו לעניין רישיון הנפקה, בשינויים המחויבים.

ביטול או התליה של רישיון 25טו. (א) המפקח רשאי לבטל רישיון הנפקה או להתלותו, בהתקיים האמור בסעיף 23(א)(1) עד (3) או (5), וכן בהתקיים אחד מאלה:

- (1) בעל הרישיון לא החל לעסוק בהנפקה של כריס אשראי בתוך שנה ממועד מתן הרישיון או שהפסיק לעסוק בכך, במשך תקופה העולה על שישה חודשים;
 - (2) לעניין בעל רישיון שהוא משתתף במערכת תשלומים כהגדרתו בחוק מערכות תשלומים, התשס"ח-2008⁵⁵ – פעילותו עלולה לפגוע ביציבות מערכת התשלומים או באמינותה;
 - (3) טעמים שבטובת הציבור מצדיקים את ביטול הרישיון או את התלייתו.
- (ב) על ביטול או התליה של רישיון לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיף 23(ב) עד (ד), בשינויים המחויבים:"
- (21) בסעיף 26(ג), במקום "בסעיף 16(ב), בשינויים המחויבים" יבוא "בסעיף 16(ב), 25(ב) או 25(ג), לפי העניין ובשינויים המחויבים" ובמקום "תחום השירותים פיננסיים" יבוא "תחום השירותים הפיננסיים";
- (22) בסעיף 32(ב), המילים "לרבות העדר כתב אישום תלוי ועומד בעבירה כאמור בסעיף 15(א)(3)" – יימחק;
- (23) בסעיף 33 –
- (א) במקום כותרת השוליים יבוא "הדירקטוריון";
- (ב) בסעיף קטן (א), אחרי "בעל רישיון מורחב" יבוא "ולעניין בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי – גם בבעל רישיון בסיסי";

ד ב ר י ה ס ב ר

למפקח לבטל רישיון או להתלותו במקרים שבהם פעילותו של בעל הרישיון עלולה לפגוע ביציבותה של מערכת התשלומים או באמינותה. כמו כן, מוצע להחיל הוראות סעיף 23(ב) עד (ד) לחוק לגבי אופן ביטול או התליה של רישיון, כפי שחלות על רישיונות אחרים לפי החוק.

לפסקה (21)

מוצע לתקן את סעיף 26(ג) לחוק כך שבהתאם לשינוי המבני המוצע, האמור בו יחול גם לעניין בעלי רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי ובעלי רישיון הנפקה.

לפסקה (22)

מוצע לתקן את סעיף 32(ב) לחוק כך שההתייחסות להעדר כתב אישום בעבירה כאמור בסעיף 15(א)(3) ביחס לנושא משרה בבעל הרישיון – תימחק. תיקון זה מוצע כיוון שבמסגרת בחינת יושרו ויושרתו של המועמד לתפקיד נושא משרה בבעל הרישיון רשאי המפקח ממילא לבחון

לסעיף 25טו המוצע

מוצע לקבוע כי הוראות החוק לעניין מתן רישיון (סעיף 18), פירוט סוגי השירותים הפיננסיים ברישיון (סעיף 19), תקופת הרישיון (סעיף 20), הודעה על מתן הרישיון והצגתו לציבור (סעיף 21), דיווח למפקח על שינויים (סעיף 22) ופיקוח על מי שרישיונו בוטל (סעיף 24) כפי שאלה נקבעו לעניין רישיון למתן אשראי או למתן שירות בנכס פיננסי, יחולו בשינויים המחויבים גם לעניין רישיון הנפקה.

לסעיף 25טז המוצע

מוצע לקבוע את הנסיבות שבהן המפקח יהיה רשאי לבטל או להתלות רישיון הנפקה. נוסף על העילות המפורטות בסעיף 23(א)(1) עד (3), (5) או (7) לחוק, ובהתאם לדירקטיבה האירופית בנושא, המפקח יהיה רשאי לבטל או להתלות רישיון הנפקה במקרים שבעל הרישיון לא החל לעסוק בהנפקה בתוך שנה ממועד מתן הרישיון או שחל לעסוק בכך במשך יותר מחצי שנה. בנוסף, מוצע לאפשר

⁵⁵ ס"ח התשס"ח, עמ' 184.

(ג) בסעיף קטן (ב) –

(1) במקום הרישה יבוא "המפקח רשאי לתת הוראות בעניינים כמפורט להלן, דרך כלל או לסוג של נותני שירותים פיננסיים כאמור בסעיף קטן (א)";
(2) בפסקה (4), בסופה יבוא "ובלבד שבאגודה בעלת רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, מינוי הדירקטור יהיה בידי חברי האגודה";

(ד) סעיף קטן (ג) – בטל;

(24) אחרי סעיף 33 יבוא:

"המנהל הכללי 33א. נותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד בעל רישיון מורחב, ולעניין בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי – גם בעל רישיון בסיסי, ימנה מנהל כללי שיהיה אחראי לניהול השוטף של ענייני נותן השירותים הפיננסיים במסגרת המדיניות שקבע הדירקטוריון ובכפוף להנחיותיו";

(25) בסעיף 34 –

(א) בסעיף קטן (א), אחרי "בעל רישיון מורחב" יבוא "ולעניין בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי – גם בעל רישיון בסיסי", במקום "סעיפים 154 עד 170 לחוק החברות" יבוא "סעיפים 154 עד 157 ו-159 עד 170 לחוק החברות";

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(1א) נותן שירותים פיננסיים החייב במינוי רואה חשבון מבקר לפי סעיף קטן (א), ימסור למפקח הודעה על הכוונה למנות רואה חשבון מבקר, 60 ימים לפחות לפני תחילת כהונתו, ויחולו לעניין מינויו והפסקת כהונתו של רואה החשבון המבקר הוראות סעיף 32(ב) ו-(ג), בשינויים המחויבים";

ד ב ר י ה ס ב ר

חולקים את אותו מפקח כרגולטור האמון עליהם, וקובעים, בין השאר, את סמכות המפקח לקבוע הוראות לעניין דירקטוריון וועדותיו. מוצע לקבוע כי גם במסגרת חוק זה יינתנו הסמכויות האמורות למפקח.

בנוסף, מוצע להבהיר כי לעניין בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, דרך המינוי של דירקטור יהיה על ידי חברי האגודה. הטעם לכך הוא שבעל רישיון כאמור יכול לפעול רק במסגרת אגודה וכן לאור העיקרון המהותי בדיני אגודות שיתופיות על פיו חברי הוועד והדירקטוריון נבחרים בידי חברי האגודה.

בהתאם להעברת סמכות השר בסעיף 33(ב) המוצע למפקח לשם מתן הוראות בעניינים שונים כולל לעניין דירקטוריון של בעל הרישיון, מוצע לבטל את סעיף 33(ג) הקובע את סמכות המפקח לקבוע הוראות בעניין זה. וזה נוסחו של סעיף קטן (ג) שמוצע לבטלו:

"(ג) המפקח רשאי להורות על דרכי עבודתם של הדירקטוריון ושל ועדת דירקטוריון שלא נקבעו בתקנות לפי סעיף קטן (ב)."

לפסקה (24)

מוצע להוסיף לחוק את סעיף 33א ולקבוע כי נותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד בעל רישיון מורחב

היבטים פוליטיים שונים ביחס לנושא המשרה, לרבות בשלב שלפני הגשת כתב אישום ולרבות קיומו של כתב אישום בשל עבירה כלשהי (ולא רק בעבירה לפי סעיף 15(א)3).

לפסקה (23)

מוצע לתקן את סעיף 33 לחוק שעניינו הוראות החלות על דירקטוריון של נותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד בעל רישיון מורחב, כך שהאמור בו יחול גם על בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי שהוא בעל רישיון בסיסי. בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, יכול לפעול רק באגודה שיתופית, בין אם הוא פועל כבעל רישיון בסיסי ובין אם הוא פועל כבעל רישיון מורחב. כדי להבטיח ממשל תאגידי מתאים בבעל רישיון כאמור, ולאור פעילותו הכוללת קבלת וניהול פיקדונות של חברי האגודה גם למטרות רווח, מוצע להחיל עליו את ההוראות לעניין הדירקטוריון וועדותיו.

עוד מוצע להתאים את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים לחקיקה אחרת בתחום הפיקוח על שירותים פיננסיים, כגון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה–2005 (להלן – חוק הפיקוח על קופות גמל), וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א–1981 (להלן – חוק הפיקוח על הביטוח), אשר

(26) במקום כותרת פרק ו' יבוא:

"פרק ו': הגבלות על פעילותם של נותני שירותים פיננסיים

סימן א': הגבלות על ניהול עסקים";

(27) בסעיף 38 –

(א) בפסקה (3) בסופה יבוא "ולעניין החוקה וניהול של כספים בנאמנות";

(ב) אחרי פסקה (5) יבוא:

"(6) לעניין בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי –

(א) מגבלות לעניין היקף האשראי שרשאי בעל הרישיון לתת ללקוח מסוים, ומגבלות לעניין גובה הפיקדון שרשאי בעל הרישיון לקבל מלקוח מסוים;

(ב) הוצאות הנהלה והוצאות כלליות, לרבות שכר נושאי המשרה והעובדים;

(ג) העסקת יועצים ונותני שירותים";

(28) אחרי סעיף 38 יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (26)

עקב השינוי המבני מוצע לתקן את כותרת פרק ו' כך שתיקרא "הגבלות על פעילות של נותני שירותים פיננסיים" בהמשך, מוצע לחלק את פרק ו' לחוק לסימן א' שעניינו הוראות כלליות לניהול עסקים של נותן שירותים פיננסיים, לסימן ב' שעניינו הגבלות מיוחדות על בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, ולסימן ג' שעניינו הגבלות מיוחדות על בעל רישיון הנפקה.

לפסקה (27)

מוצע לתקן את סעיף 38 לחוק, כך שהמפקח, לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת יוכל לתת לבעלי רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, נוסף על הוראות בעניינים המנויים כיום בסעיף זה, גם הוראות לעניין מגבלות פרטניות לעניין היקף הפעילות למתן אשראי או לקבלת פיקדונות של בעל רישיון אל מול לקוח יחיד, וכן הוראות לעניין הוצאות הנהלה והוצאות כלליות של נותני שירותים פיננסיים, ולעניין העסקת יועצים ונותני שירותים בבעל הרישיון.

עוד מוצע לתקן את סעיף 38(3) ולהבהיר כי לעניין הוראות שרשאי המפקח לתת בעניין החזקת נכסים, רשאי הוא לתת הוראות אף לעניין החזקה וניהול של כספים בנאמנות.

לפסקה (28)

עקב השינוי המבני, מוצע כאמור להוסיף לפרק ו' שעניינו הגבלות על פעילות של נותני שירותים פיננסיים,

ולעניין בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי – גם בעל רישיון בסיסי, יהיה מחויב למנות מנהל כללי שיהיה כפוף לדירקטוריון ושהיה אמון על קיום המדיניות שקבע הדירקטוריון. על פי פקודת האגודות השיתופיות אין חובה על אגודה למינוי מנהל כללי. בשל סוג הפעילות בהן עוסקות אגודות שהן בעלות רישיון כאמור, מוצע לחייב במינוי מנהל כללי שיהיה גורם מוביל ואחראי בבעל הרישיון, הכפוף לחובות מכוח פרק ה' לחוק.

יובהר כי מינוי המנהל הכללי אינו גורע מחובותיהם של אורגנים אחרים ובעלי תפקידים בבעל הרישיון.

לפסקה (25)

מוצע לתקן את סעיף 34 לחוק כך שההוראות לעניין מינוי רואה חשבון מבקר, החלות על נותן שירותים פיננסיים בעל רישיון מורחב, לרבות החלת הוראות מחוק החברות לעניין זה, יחולו גם לעניין בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי שהוא בעל רישיון בסיסי. כמו כן, מוצע להחריג מההוראות המוחלות מחוק החברות לעניין זה, את סעיף 158 לחוק החברות שמאפשר לחברות מסוימות שלא למנות רואה חשבון מבקר.

עוד מוצע לקבוע כי מינויו של רואה חשבון מבקר ואישור מינויו בידי המפקח ייעשה בהתאם למנגנון הקבוע בסעיף 32(ב) ו-(ג) לחוק לעניין מינוי או הפסקת כהונה של נושאי משרה, בשינויים המחויבים.

“סימן ב’: הגבלות מיוחדות על בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי

א.א.38 (א) אגודה בעלת רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי (בסעיף זה – אגודת פיקדון ואשראי), תעסוק בעיסוקים אלה בלבד:

תחומי פעולה של בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי

(1) קבלת פיקדונות מחברי האגודה או מקרוביהם בחשבונות עובר ושב, כדי לשלם מהם לפי דרישה;

(2) קבלת פיקדונות שאינם כאמור בפסקה (1), מחברי האגודה או מקרוביהם, מתאגידים בנקאיים, מאגודות פיקדון ואשראי אחרות או מהמדינה;

(3) קבלת פיקדונות ממי שאינם חברי האגודה או קרוביהם ואינם מנויים בפסקה (2), אם חלק ניכר מחברי האגודה הם בעלי הכנסה נמוכה ולדעת המפקח קבלת הפיקדונות דרושה לשם המשך פעילותה של האגודה; המפקח ייתן הוראות לעניין קבלת פיקדונות לפי פסקה זו, ובכלל זה לעניין גובה ההכנסה של חברי האגודה ומספר חברי האגודה בעלי הכנסה כאמור המצדיקים קבלת פיקדונות לפי פסקה זו;

(4) מתן אשראי לחברי האגודה, לקרוביהם, לתאגידים בנקאיים ולאגודות פיקדון ואשראי אחרות;

(5) ניהול תשלומים בעבור חברי האגודה וקרוביהם, לרבות גביית כספים, העברתם והמרתם;

(6) קנייה ומכירה של מטבע חוץ;

(7) השקעה בניירות ערך על פי הוראות שיוורה המפקח לעניין זה;

(8) שמירה וניהול של מסמכים סחירים, ניירות ערך, זכויות ונכסים אחרים למען חברי האגודה וקרוביהם, כשלוח, כשומר, כסוכן או כנאמן, למעט פעולות כמפורט להלן, ובלבד שניתן אישור מאת המפקח לעיסוק כאמור ושאגודת פיקדון ואשראי לא תנהל במסגרת עיסוקה כאמור מפעל עסקי –

(א) מתן התחייבות חיתומית כהגדרתה בחוק ניירות ערך;

(ב) ניהול קופת גמל כהגדרתה בחוק הפיקוח על קופות גמל;

(ג) ניהול קרן להשקעות משותפות בנאמנות, כהגדרתה בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ”ד–1994⁵⁶;

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 38 המוצע מוצע לקבוע מהם העיסוקים המותרים לאגודה שמקבלת רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי (להלן –

את סימן ב’, ובו הגבלות מיוחדות לעניין בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, ואת סימן ג’ ובו הגבלות מיוחדות לעניין בעל רישיון הנפקה. במסגרת התיקון האמור מוצע להוסיף לחוק את סעיפים 38 עד 38ג.

⁵⁶ ס”ח התשנ”ד, עמ’ 308.

(ד) ניהול תיקי השקעות כהגדרתו בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה – 1995⁵⁷ (בסעיף זה – חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות);

(9) קנייה ומכירה של ניירות ערך כסוחר או כסוכן של חברי האגודה או קרוביהם, ובלבד שניתן אישור מאת המפקח לעיסוק כאמור;

(10) ייעוץ כספי וכלכלי לחברי האגודה או לקרוביהם בתחום עיסוקי האגודה;

(11) ייעוץ פנסיוני לחברי האגודה ולקרוביהם, וכן ביצוע עסקה בעבור לקוח שהוא חבר אגודה או קרובו, כחלק מהייעוץ הפנסיוני ובהמשך לו, והכול בהתאם להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה – 2005⁵⁸;

(12) ייעוץ השקעות לחברי האגודה ולקרוביהם, בהתאם להוראות חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות;

(13) עיסוק אחר שהותר במפורש לבנק לפי חוק, באישור המפקח ובהסכמת המפקח על הבנקים;

(14) פעולה אחרת הנלווית לעיסוק שמותר לאגודת פיקדון ואשראי, לרבות הנפקת כרטיסי חיוב ובכלל זה הנפקה של כרטיסי אשראי בהתאם להוראות פרק ג'2;

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע לחדד לעניין סעיף זה את הגדרות "אשראי" ו"פיקדון" ואת יחסן להגדרות שבסעיף 25 המוצע שבתחילת פרק ג' המוצע. בעוד שההגדרות האמורות שבסעיף 25(ב), מייבאות את הגדרת "אשראי" והגדרת "פיקדון" מסעיף 21(ב) לחוק הבנקאות (רישוי) נועדו להבהיר שהעיסוקים הממועטים מההגדרות שבסעיף (להלן – העיסוקים הממועטים) האמור אינם מחייבים קבלת רישיון לפי חוק זה (כמו שאינם מחייבים קבלת רישיון לפי חוק הבנקאות (רישוי)), הרי שההגדרות לעניין אשראי ולעניין פיקדונות שרלוונטיות לעיסוקה של האגודה כוללות עיסוק בכל סוגי האשראי ובכל סוגי הפיקדונות לרבות העיסוקים הממועטים. לעניין זה העיסוק במתן אשראי ובקבלת פיקדונות דומה לעיסוקים המותרים לתאגיד בנקאי לפי סעיף 10 לחוק הבנקאות (רישוי). הבהרה זו נועדה להתגבר על החשש לפיה יפורשו הוראות החוק כך שלאור ההגדרות שבסעיף 21(ב), אגודה בעלת רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי לא תוכל לעסוק במסגרת תחומי העיסוק שלה בעיסוקים הממועטים, בעוד שעיסוקים אלה מותרים גם בלא קבלת רישיון לפי חוק הבנקאות (רישוי) או רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי (ואולם אין באמור כדי למעט את חובת הרישוי בעיסוקים הממועטים לפי הוראות פרק ג' – רישיון למתן אשראי או רישיון למתן שירותי בנקס פיננסי, ככל שחובה זו קמה בהתאם להוראות הפרק האמור).

אגודה). סעיף זה דומה במהותו לסעיף 10 לחוק הבנקאות (רישוי), אשר מפרט את הפעילויות שבהן רשאי לעסוק תאגיד בנקאי, ובבסיסו הוא מאפשר לאגודות כאמור לעסוק בשירותים הבסיסיים אשר בהם רשאי לעסוק תאגיד בנקאי. בין השאר, מוצע לאפשר לאגודה כאמור לעסוק בעבור חברי האגודה וקרוביהם – בקבלת פיקדונות בחשבונות עובר ושב וכן בקבלת פיקדונות מסוגים אחרים, בניהול תשלומים לרבות גביית כספים, בקנייה ומכירה של מטבע חוץ, בייעוץ השקעות ובייעוץ פנסיוני (בכפוף לקבלת רישיונות מתאימים) לנהל קופות גמל, לנהל תיקי השקעות וקרן השקעות ועוד. כמו כן מוצע לאפשר לאגודה לעסוק בעיסוקים אחרים שהותרו במפורש לבנק לפי חוק, ושאושרו על ידי המפקח והמפקח על הבנקים, וכן בפעילות שאינה עסקית הנובעת מעצם המבנה התאגידי של אגודה שיתופית והרציונליים שבסיס התאגדות מעין זו.

כמו כן, מוצע לקבוע שאגודה תהיה רשאית להעניק שירותים במסגרת העיסוקים המנויים בסעיף זה רק למי שהוא חבר אגודה או לקרובו. לעניין זה מוצע להגדיר "קרוב" כבן זוג, ילד עד גיל 21, וכן ילד מעל גיל 21, אח, אחות או הורה השותפים בחשבון של חבר האגודה המתנהל בידי האגודה.

⁵⁷ ס"ח התשנ"ה, עמ' 416.

⁵⁸ ס"ח התשס"ח, עמ' 918.

(15) פעילות למען הקהילה, ובלבד שאין בכך פעילות עסקית שאינה מותרת לאגודת פיקדון ואשראי לפי סעיף זה.

(ב) בסעיף זה –

“אשראי” – כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי);

“פיקדון” – כהגדרתו בסעיף 25א;

“קרוב” – כל אחד מאלה:

(1) בן זוג;

(2) ילד שטרם מלאו לו 21 שנים;

(3) ילד שמלאו לו 21 שנים, אח, אחות או הורה, השותפים בחשבון של חבר האגודה, המתנהל אצל האגודה.

338. בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי לא ישלוט בתאגיד ולא יהיה בעל עניין בו, אלא באישור המפקח.

הגבלה על שליטה והחזקת אמצעי שליטה בידי בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי

סימן ג': הגבלות מיוחדות על בעל רישיון הנפקה

338. בעל רישיון הנפקה לא יבצע הנפקה של כרטיסי אשראי כהגדרתה בסעיף 25 או פעילות נלווית הקשורה להנפקה, באמצעות אדם אחר, אלא בהתאם להוראות שורה המפקח לעניין זה.”;

הגבלה על ביצוע פעולות הנפקה של כרטיסי אשראי באמצעות אחר

(29) בסעיף 39(א) –

(א) בפסקה (1), במקום “שיקבע השר” יבוא “כפי שורה המפקח לאחר התייעצות עם הוועדה”, במקום “ולתקופות שיקבע” יבוא “ולתקופות שורה” ובמקום “אירוע שיקבע” יבוא “אירוע שורה”;

(ב) בפסקה (2), במקום “שיקבע השר” יבוא “כפי שורה המפקח לאחר התייעצות עם הוועדה” ובמקום “אירוע שיקבע” יבוא “אירוע שורה”;

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (29)

מוצע לתקן את סעיף 39 לחוק העוסק בדוחות והודעות שנותן שירותים פיננסיים נדרש להגיש למפקח במסגרת פעילותו השוטפת. על פי החוק, השר הוא שיקבע את סוגי הדוחות המוגשים למפקח, את מועדי הגשתם ואת התקופות שאליהם הם מתייחסים. מוצע להעביר סמכות זו של השר אל המפקח, תוך התאמה לחוקי פיקוח אחרים לעניין שירותים פיננסיים, בהם מדובר באותו מפקח, והסמכות למתן הוראות לעניין דוחות כאמור, נתונה לו (ראה לעניין זה דברי ההסבר לפסקה (23) לעניין סעיף 33 המוצע).

לסעיף 38 המוצע

מכיוון שבעלי רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי עוסקים, בין השאר, בניהול פיקדונות של הציבור, ומתוך רצון למנוע ניגודי עניינים פוטנציאליים בין פעילותם זו לבין פעילות אחרת, מוצע לקבוע כי בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, לא יוכל לשלוט או להיות בעל עניין בתאגיד, אלא באישור המפקח ובהתאם להוראותיו.

לסעיף 38 המוצע

מוצע לקבוע, כי בעל רישיון הנפקה לא יבצע הנפקה של כרטיסי אשראי או פעילות נלווית הקשורה להנפקה, באמצעות אדם אחר, אלא בהתאם להוראות שורה המפקח לעניין זה וזאת בהתאם לדירקטיבה האירופית אשר קובעת כי במקרה שבו פעילות כאמור מבוצעת באמצעות אדם אחר יש לקבוע הוראות ייעודיות לעניין זה.

(30) בסעיף 44, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

“(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו בכל אחד מאלה:

- (1) מתן אשראי אגב מימון רכישה או השכרה של נכס בידי נותן שירותים פיננסיים;
- (2) הפקדת פיקדון אצל בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, כתנאי למתן אשראי מאת בעל הרישיון;
- (3) נסיבות נוספות שקבע השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת.”;

(31) בסעיף 46, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

“(א1) בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי לא יתקשר בעסקה עם קטין, בין בעצמו ובין באמצעות הורהו או אפוטרופסו; ואולם רשאי השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע נסיבות או תנאים שבהתקיימם יהיה רשאי בעל רישיון כאמור להתקשר בעסקה עם קטין ובלבד שמלאו לו 14 שנים, בכפוף להוראות חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ”ב–1962⁵⁹.”;

(32) בסעיף 49(א), במקום “השר רשאי לקבוע” יבוא “המפקח רשאי לתת הוראות” ובמקום “הוראות לעניין תוכנו” יבוא “לעניין תוכנו”;

(33) בסעיף 50, אחרי “מבעל רישיון למתן אשראי” יבוא “או מבעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי”;

ד ב ר י ה ס ב ר

עם קטין ובלבד שמלאו לו 14 שנים והכול בכפוף להוראות חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ”ב–1962. כך למשל יוכל קטין לפתוח חשבון עובר ושב אצל אגודה שיתופית שאביו או אימו חברים בה, בדומה לקטין המבקש לפתוח חשבון בנק ובדומה להוראות בנק ישראל לעניין עסקאות של בנק עם קטין.

ויובהר, כי הוראות סעיף 46 לחוק, כשאר הוראות החוק בנוסחו המוצע החלות על בעל רישיון למתן אשראי או על בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, חלות גם על בעל רישיון כאמור שהוא בעל רישיון הנפקה.

לפסקה (32)

סעיף 49(א) לחוק מסמיך את השר לקבוע הוראות לעניין תוכנו של חוזה למתן שירותים פיננסיים לרבות לעניין צורתו של החוזה. מוצע להעביר סמכות זו של השר אל המפקח, בדומה לחוקי פיקוח אחרים לעניין שירותים פיננסיים, שבהם מדובר באותו מפקח, והסמכות למתן הוראות לעניין תוכנו של חוזה למתן שירותים כאמור נתונה לו. (ראה לעניין זה דברי ההסבר לפסקה (23) לעניין סעיף 33 המוצע).

לפסקה (33)

סעיף 50 לחוק עוסק בפירעון מוקדם של הלוואה שהתקבלה מבעל רישיון למתן אשראי. מוצע לקבוע כי בדומה לעסקת אשראי הנעשית בידי בעל רישיון למתן אשראי, יתאפשר פירעון מוקדם גם בעבור מי שקיבל הלוואה מבעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, והכול בהתאם לתנאים שיקבע השר באישור ועדת הכספים של הכנסת.

לפסקה (30)

סעיף 44(א) לחוק קובע איסור על נותן שירותים פיננסיים להתנות מתן שירות פיננסי בקניית נכס או שירות אחר ממנו או מאחר. סעיף קטן (ב) קובע כי בנסיבות של מתן אשראי אגב מימון רכישה או השכרה של נכס איסור זה לא יחול, וכן מסמיך את השר לקבוע נסיבות נוספות שבהן איסור זה לא יחול. מוצע לתקן את הסעיף ולהבהיר כי גם הפקדת פיקדון אצל בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, כתנאי למתן אשראי מאת בעל הרישיון, לא תיחשב כהתניית שירות לשירות לעניין סעיף זה. הפקדת פיקדון כתנאי למתן אשראי היא הפעולה הבסיסית ביותר אשר נדרשת לבעלי רישיונות כאמור, העוסקים במתן אשראי בעיקר בהסתמך על בסיס הפיקדונות שהם מקבלים, על כן מוצע כי התניה זו לא תיחשב כהתניית שירות בשירות ולא תיאסר.

לפסקה (31)

סעיף 46(א) לחוק אוסר על בעל רישיון למתן אשראי להתקשר בעסקה עם קטין, או עם אדם שמלאו לו 18 שנים וטרם מלאו לו 21 שנים. מוצע לקבוע, בסעיף 46(א1) המוצע, כי בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, לא יתקשר אף הוא בעסקה עם קטין. מכיוון שעסקאות המערבות קבלת פיקדונות ומתן אשראי הן מורכבות וכרוכות על פי רוב בניהול סיכונים ובלקוח התחייבות לאורך זמן, מוצע לנקוט משנה זהירות בכל הקשור לעסקה מסוג זה המתבצעת עם קטין. עם זאת מוצע לקבוע כי השר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע נסיבות שבהתקיימן רשאי בעל רישיון כאמור להתקשר בעסקה

⁵⁹ ס”ח התשכ”ב, עמ’ 120.

(34) בסעיף 54(א), במקום "העלולה לפגוע בניהולם התקין" יבוא "העלולה לפגוע ביכולתו לקיים את התחייבויותיו או בניהולם התקין של עסקיו";

(35) בסעיף 56(א), אחרי פסקה (3) יבוא:

"(4) לענין בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי – למנות מנהל מורשה שינהל את עסקי בעל הרישיון כאמור בסעיף 58א; מינוי כאמור ייעשה לאחר התייעצות עם הרשם";

(36) אחרי סעיף 58 יבוא:

"מנהל מורשה 58א. (א) מנהל מורשה שהתמנה לפי סעיף 56(א)(4) ינהל את עסקי בעל הרישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי (בסעיף זה – בעל הרישיון) לפי הוראות שיקבל מאת המפקח.

(ב) בלי לפגוע מהוראות סעיף קטן (א), למנהל המורשה יהיו כל הסמכויות והתפקידים שיש לנושא משרה בבעל הרישיון, לדירקטוריון שלו, לוועדות הדירקטוריון שלו ולדירקטורים שלו על פי מסמכי ההתאגדות של בעל הרישיון וההחלטות שהתקבלו בוודין; כל עוד ממלא מנהל מורשה את תפקידו לא ימלאו הדירקטוריון, ועדותיו וחבריו את תפקידיהם ולא ישתמשו בסמכויותיהם.

(ג) המנהל המורשה מוסמך באישור המפקח שיינתן לאחר התייעצות עם הרשם, להעביר את נכסיו והתחייבויותיו של בעל הרישיון, כולם או חלקם, לבעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, אחר, שהסכים לכך.

(ד) (1) המנהל המורשה רשאי, באישור המפקח, להורות כי בתוך תקופה שלא תעלה על עשרה ימים מיום מינויו לפי סעיף 56(א)(4) לא יקיים בעל הרישיון התחייבויות שמועד קיומן חל באותה תקופה או קודם לכן.

ד ב ר י ה ס ב ר

פגיעה משמעותית בניהול התקין של עסקיו. מוצע כי בדומה לסמכויות הנתונות למפקח בכובעו כרגולטור לענין חברות ביטוח או לענין חברות מנהלות של קופות גמל, יוכל המפקח, נוסף לשאר הסמכויות המוקנות לו בסעיף, למנות לבעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי מנהל מורשה שינהל את עסקיו לפי הוראות שיקבל מאת המפקח ובהתאם להוראות סעיף 58א המוצע. עוד מוצע כי מינוי של מנהל מורשה כאמור יבוא רק לאחר התייעצות עם הרשם הרלוונטי אשר אמון על מבנהו התאגידי של בעל הרישיון.

לפסקה (36)

מוצע להוסיף לחוק את סעיף 58א שעניינו המנהל המורשה, סמכויותיו וגדרי פעולתו. יובהר כי הסמכויות המוצעות בסעיף מבוססות על הסמכויות הקיימות למנהל מורשה הממונה על ידי המפקח על הביטוח במסגרת חוק הפיקוח על הביטוח ומן הסמכויות הקיימות למנהל מורשה מכוח פקודת הבנקאות, 1941.

לפסקה (34)

סעיף 54(א) לחוק קובע כי אם סבר המפקח כי נותן שירותים פיננסיים מתנהל בצורה הפוגעת או העלולה לפגוע בניהול התקין של עסקיו, ישלח לנותן השירותים הפיננסיים הודעה על כך תוך דרישה לתיקון הפגמים. מוצע לקבוע כי סמכות המפקח לענין הודעה על פגמים כאמור תחול גם לענין שמירה על יכולתו של נותן השירותים הפיננסיים לקיים את התחייבויותיו. לאור המוצע להסדיר את פעילותם של בעלי רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי אשר מנהלים פיקדונות של הציבור, ראוי כי גם היבט זה, במסגרת השמירה על הניהול התקין, יהיה נתון לפיקוחו של המפקח.

לפסקה (35)

סעיף 56(א) לחוק מפרט את סמכויותיו של המפקח כלפי נותן שירותים פיננסיים לשם שמירה על ניהול תקין. מקום שבו סבר המפקח כי התנהלות נותן השירותים הפיננסיים או נושא משרה בו פוגעת או עלולה לפגוע

(2) המפקח רשאי להאריך את התקופה האמורה בפסקה (1) בעשרה ימים נוספים אם הודיע כאמור בסעיף קטן (ה) על כוונתו לבטל את רישיונו של בעל הרישיון, ועדיין לא חלפה התקופה שבה רשאי הדירקטוריון להגיש טענותיו, או לא נתן בית המשפט צו לפירוק בעל הרישיון או לכינוס נכסיו.

(3) המנהל המורשה יביא לידיעת הציבור כל הוראה שניתנה לפי פסקאות (1) או (2) סמוך ככל האפשר לאחר נתינתה.

(4) בעל הרישיון, המנהל המורשה או המפקח לא יישאו בכל אחריות בשל מתן הוראה לפי סעיף קטן זה או בשל אי-מילוי התחייבות לפיה.

(ה) ביקש המפקח לבטל רישיונו של בעל רישיון שמונה עליו מנהל מורשה, ייתן לדירקטוריון של בעל הרישיון הזדמנות סבירה להגיש או להשמיע את טענותיו לפניו.

(ו) המפקח רשאי להורות לבעל הרישיון לשלם למנהל המורשה שכר והוצאות כפי שיקבע המפקח, ואם היה המנהל המורשה עובד המדינה רשאי המפקח להורות כי השכר ישולם לאוצר המדינה.”;

(37) בסעיף 59 –

(א) בכותרת השוליים, אחרי “למפקח המיוחד” יבוא “ולמנהל המורשה”;

(ב) אחרי “מונה מפקח מיוחד” יבוא “או מנהל מורשה”, אחרי “לפי דרישת המפקח המיוחד” יבוא “או המנהל המורשה” ובסופו יבוא “או המנהל המורשה”;

ד ב ר י ה ס ב ר

המפקח לא יישאו בכל אחריות בשל מתן הוראה לפי סעיף 58א(ד) המוצע או בשל אי-מילוי התחייבות לפיה, היות שמדובר בתקופה קצרה שנועדה למנהל המורשה לשם למידה של דרכי ניהול עסקיו של בעל הרישיון (סמכות דומה נקבעה בסעיף 74 לחוק הפיקוח על הביטוח).

מכיוון שבמהלך כהונתו של המנהל המורשה, דירקטוריון בעל הרישיון מנוע מלמלא את תפקידיו ולהפעיל את סמכויותיו, מוצע לקבוע כי אם ביקש המפקח לבטל את רישיונו של בעל רישיון שמונה לגביו מנהל מורשה, לא יעשה כן המפקח אלא לאחר שנתן לדירקטוריון של בעל הרישיון זכות שימוע לפני הוועדה המייעצת (סמכות דומה נקבעה בסעיף 75 לחוק הפיקוח על הביטוח).

כמו כן, מוצע לקבוע כי המפקח יוכל להטיל את עלויות השכר וההוצאות הנוגעות לעבודת המנהל המורשה על בעל הרישיון.

לפסקה (37)

מוצע לתקן את סעיף 59 לחוק כך שחובת מסירת ידיעות ומסמכים מטעם בעל הרישיון, נושאי משרה בו ועובדיו, תחול גם כלפי המנהל המורשה (סמכות דומה נקבעה ביחס למנהל מורשה בסעיף 73 לחוק הפיקוח על הביטוח).

מוצע לקבוע כי למנהל המורשה יהיו את כל הסמכויות והתפקידים שיש בידי הדירקטוריון של בעל הרישיון וועדותיו והוא יבוא בנעליהם (סמכות דומה נקבעה בסעיף 70(ב) לחוק הפיקוח על הביטוח).

מוצע לקבוע כי המנהל המורשה יהיה רשאי להעביר את נכסיו והתחייבויותיו של בעל הרישיון, כולן או חלקן, לבעל רישיון אחר שעיסוקו במתן שירותי אשראי ופיקדון, ובלבד שהדבר נעשה לאחר התייעצות עם הרשם. סמכות זו דרושה למנהל המורשה אם והוא נוכח לדעת כי בעל הרישיון שבו הוא מונה, אינו יכול להמשיך ולנהל את עסקיו ואת התחייבויותיו באופן תקין, ויש צורך להעבירם לניהולו של גוף אחר (סמכות דומה נקבעה בסעיף 70(ג) לחוק הפיקוח על הביטוח).

בנוסף, מוצע לקבוע בסעיף 58א(ד) כי בעשרת הימים הראשונים לכהונתו בתפקיד, יוכל המנהל המורשה להורות על אי-קיום התחייבויות של בעל הרישיון שמועד קיומן חל באותה תקופה, כדי שיוכל לעמוד על טיבן של התחייבויות אלה ועל יכולת הפירעון והניהול התקין של בעל הרישיון. מוצע לאפשר למנהל המורשה להאריך תקופה זו בעשרה ימים נוספים בהתקיים התנאים המנויים בסעיף המוצע. כמו כן מוצע לקבוע כי בעל רישיון, המנהל המורשה או

- (38) בסעיף 66(א), במקום "השר יסמיך" יבוא "המפקח יסמיך";
- (39) בסעיף 67(ב), אחרי "עבירה לפי חוק זה" יבוא "לעניין עיסוק במתן שירות בנכס פיננסי או במתן אשראי, כהגדרתם בפרק ג";
- (40) בסעיף 70(א), אחרי "בעל רישיון" יבוא "למתן שירותים פיננסיים";
- (41) בסעיף 71 –

(א) בהגדרה "הסכום הבסיסי", בפסקה (1), אחרי פסקת משנה (ב) יבוא:

"ג) לגבי בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי –

- (1) אם הוא בעל רישיון בסיסי – 50,000 שקלים חדשים;
- (2) אם הוא בעל רישיון מורחב וצבר האשראי שלו וכן צבר הפיקדונות שלו אינם עולים, כל אחד, על 300 מיליון שקלים חדשים – 100,000 שקלים חדשים;
- (3) אם הוא בעל רישיון מורחב וצבר האשראי שלו או צבר הפיקדונות שלו עולה על 300 מיליון שקלים חדשים – 200,000 שקלים חדשים;
- (ד) לגבי בעל רישיון הנפקה –
- (1) אם הוא בעל רישיון למתן אשראי שהוא רישיון מורחב – הסכום האמור בפסקה (1)(א)(2) או (3) להגדרה זו, לפי העניין;
- (2) אם הוא בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי – הסכום האמור בפסקה (1)(ד)(2) או (3), לפי העניין";

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (41)

במסגרת הסמכויות המינהליות הנתונות למפקח, וכדי לאפשר אכיפה יעילה ומהירה, מוצע להעניק למפקח סמכות להטיל עיצום כספי גם על בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, על מחזיק אמצעי שליטה בו או על נושא משרה בו, וכן על מי שפועל בלא היתר או רישיון לפי התיקון המוצע, בשל הפרה של הוראה מההוראות המנויות בסעיף 71 לחוק, שהוא מחויב לפעול על פיה.

מוצע לתקן את סעיף 71 לחוק כך שלעניין הטלת עיצומים על בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, "הסכום הבסיסי" המשמש כבסיס להטלת עיצום יעמוד על 50,000 שקלים חדשים לבעל רישיון בסיסי. לגבי בעל רישיון מורחב שצבר האשראי שלו וכן צבר הפיקדונות שלו אינם עולים, כל אחד, על 300 מיליון שקלים חדשים, יעמוד הסכום הבסיסי על 100,000 שקלים חדשים ואילו לגבי בעל רישיון מורחב שצבר האשראי שלו או צבר הפיקדונות שלו עולה על 300 מיליון שקלים חדשים, יעמוד הסכום הבסיסי על 200,000 שקלים חדשים. יצוין כי מוצע לקבוע סכומים נמוכים יותר מאשר הסכומים שנקבעו בעבר בעל רישיון למתן אשראי, לאור העובדה שמדובר בצורת התאגדות של אגודה שיתופית שבה בעלי המניות הם גם חברי האגודה ושעניינה, בין השאר, מתן עזרה הדדית וקידום מטרות חברתיות.

לפסקה (38)

סעיף 66 לחוק קובע כי השר יסמיך מבין עובדי משרדו פקחים להפעלת סמכויות פיקוח, אכיפה ובירור מינהלי הקבועות בסעיפים 67 ו-68 לחוק, ויקבע את תנאי הכשרתם. מוצע להעביר סמכות זו של השר למפקח, בדומה לחוקי פיקוח אחרים לעניין שירותים פיננסיים, שבהם מדובר באותו מפקח, והסמכות למתן הוראות לעניין מוסמכי פיקוח, נתונה לו.

לפסקה (39)

סעיף 67(ב) לחוק מסמיך את המפקח או את מוסמך הפיקוח לתפוס חפץ הקשור לביצוע עבירה לפי החוק, אם התעורר חשד לביצועה. מוצע להבהיר כי סמכות זו נתונה רק כאשר מדובר בחשד לעבירה שנעברה לעניין עיסוק במתן שירות בנכס פיננסי או במתן אשראי, כלומר רק על עיסוקים המוסדרים במסגרת פרק ג' המוצע. בשל מעורבותם הגוברת של גורמים עבריינים בעיסוקים אלה, נדרשות סמכויות פיקוח ואכיפה רחבות יותר ביחס אליהם.

לפסקאות (40) ו-(48)

בשל ההסדרה של בעלי רישיונות נוספים במסגרת תיקון זה, מוצע להתאים את הוראות סעיפים 70(א) ו-100(א) לחוק כך שיובהר כי הן חלות על נותני שירותים פיננסיים, ומתייחסות לכל בעלי הרישיונות לפי התיקון המוצע.

(ב) בהגדרה "נותן שירותים פיננסיים", בסופה יבוא "או הוראות סעיפים 25 ח2 או 25טו, המחילות את סעיף 24(א) האמור, לפי העניין";
(42) בסעיף 72 –

(א) בסעיף קטן (א) –

(1) ברישה, במקום "הפר אדם" יבוא "מי שהפר";

(2) בפסקה (1), במקום "עסק במתן" יבוא "מי שעסק במתן";

(3) אחרי פסקה (1) יבוא:

"(א1) אגודה שאינה תאגיד בנקאי שעסקה במתן שירותי פיקדון ואשראי, עד היקף פעילות בנקאי, בלא רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, בניגוד להוראות סעיף 25בב(א);

(ב1) מי שעיסוקו במתן אשראי שעסק גם בהנפקה של כרטיסי אשראי בלא רישיון הנפקה, בניגוד להוראות סעיף 25יא";

(4) בפסקה (2), במקום "שלט" יבוא "מי ששלט";

(ב) בסעיף קטן (ב) –

(1) בפסקה (2), במקום "סעיף 12(א)" יבוא "סעיפים 12(א), 25בב(א) או 25יא, לפי העניין";

(2) בפסקה (3), בסופה יבוא "או בניגוד להוראות סעיפים 25 ח2 או 25טו, המחילות את סעיף 21(ב) האמור, לפי העניין";

(3) בפסקה (4), בסופה יבוא או בניגוד להוראות סעיפים 25 ח2 או 25טו, המחילות את סעיף 22 האמור, לפי העניין";

(4) בפסקה (10), המילים "שהוא תאגיד בעל רישיון מורחב" – יימחקו;

(5) בפסקה (11), במקום "שקבע השר או שהורה המפקח לפי סעיף 33(ב) או (ג)" יבוא "שהורה המפקח לפי סעיף 33(ב)";

(6) אחרי פסקה (11) יבוא:

"(א11) נותן שירותים פיננסיים שלא מינה מנהל כללי, בניגוד להוראות סעיף 33א";

(7) בפסקה (12), המילים "בעל רישיון מורחב" – יימחקו, ובסופה יבוא "או שלא מסר למפקח הודעה על הכוונה למנות רואה חשבון מבקר בהתאם להוראות סעיף 34(א1), או שמינה רואה חשבון מבקר או לא הפסיק את כהונתו, בניגוד להוראות המפקח שניתנו לפי סעיף 32(ב) או (ג) כפי שהוחלו בסעיף 34(א1)";

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (42)

מוצע לתקן את סעיף 72 לחוק שעניינו פירוט הפרות של הוראות החלות על נותני שירותים פיננסיים שבשלהן ניתן להטיל על נותן השירותים הפיננסיים עיצום כספי. מוצע לתקן את הסעיף האמור כך שייוספו הפרות הן במדרג החומרה הנמוך (סעיף 72(ב)) והן במדרג החומרה הגבוה (סעיף 72(ג)) הרלוונטיות לפעילותם של בעלי רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי ולפעילותם של בעלי רישיון

לגבי בעל רישיון הנפקה מוצע לקבוע כי אם הוא בעל רישיון למתן אשראי שהוא רישיון מורחב, הסכום הבסיסי בעניינו יהיה 200,000 שקלים חדשים או 300,000 שקלים חדשים, בהתאם להיקף צבר האשראי שלו. כמו כן מוצע לקבוע כי אם הוא בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, הסכום הבסיסי בעניינו יהיה 100,000 שקלים חדשים או 200,000 שקלים חדשים, בהתאם להיקף צבר האשראי וצבר הפיקדונות שלו.

(8) אחרי פסקה (17) יבוא:

"(17א) בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, שעסק בעיסוק שאינו כאמור בסעיף 38א;

(17ב) בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי ששלט בתאגיד, או היה בעל עניין בו, בלא אישור מאת המפקח, בניגוד להוראות סעיף 38ב;

(17ג) בעל רישיון הנפקה המבצע הנפקה או פעילות נלווית הקשורה להנפקה, באמצעות אדם אחר, שלא בהתאם להוראות המפקח, בניגוד להוראות סעיף 38ג";

(9) במקום פסקה (26) יבוא:

"(26) בעל רישיון למתן אשראי שהתקשר בעסקה עם קטין או עם אדם שמלאו לו 18 שנים וטרם מלאו לו 21 שנים, בניגוד להוראות סעיף 46א), או בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי שהתקשר בעסקה עם קטין, בניגוד להוראות סעיף 46א1);

(26א) נותן שירותים פיננסיים שפרסם פרסומת המכוונת לקטינים בניגוד להוראות סעיף 46ב);";

(10) בפסקה (29), במקום "מהוראות השר" יבוא "מהוראות המפקח";

(11) בפסקה (30), אחרי "בעל רישיון למתן אשראי" יבוא "או בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי";

(12) אחרי פסקה (35) יבוא:

"(36) נותן שירותים פיננסיים שלא שמר מסמכים בהתאם להוראות המפקח שניתנו לפי סעיף 96א";

(ג) בסעיף קטן (ג) –

(1) בפסקה (1), בסופה יבוא "או סעיף 25ב(ב) או (ג), לפי העניין";

(2) בפסקה (2), בסופה יבוא "או לפי סעיפים 25ח או 25ט המחילים את סעיף 24 האמור, לפי העניין";

(3) בפסקה (5), אחרי "למפקח המיוחד" יבוא "או למנהל המורשה";

(4) אחרי פסקה (6) יבוא:

"(6א) בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, שלא פעל בהתאם למגבלות שקבע המפקח לעניין מספר החברים באגודה לפי סעיף 99א6);";

(43) בסעיף 94 –

(א) בסעיף קטן (א) –

ד ב ר י ה ס ב ר

יובהר כי שאר המנגנונים המנויים בפרק י"ב לחוק לעניין עיצומים כספיים, וההוראות המפורטות המסדירות את הפרוצדורה של ההליך המינהלי שבמסגרתו מתקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי, יחולו גם על בעלי רישיונות למתן שירותי פיקדון ואשראי ובעלי רישיונות הנפקה.

הנפקה בהתאם להוראות המוצעות החלות עליהם. כך למשל, ניתן להטיל עיצום כספי על מי שעסק במתן שירותי פיקדון ואשראי בלא רישיון בניגוד לחובת הרישוי מכוח סעיף 25ב. כמו כן ניתן להטיל עיצום כספי על בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי שעסק בעיסוק שאינו מותר לו בניגוד לייחוד העיסוק לפי סעיף 38א.

(1) אחרי פסקה (1) יבוא:

"(א1) אגודה שאינה תאגיד בנקאי שעסקה במתן שירותי פיקדון ואשראי, עד היקף פעילות בנקאי, בלא רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, בניגוד להוראות סעיף 25ב(א);
(ב1) מי שעיסוקו במתן אשראי שעסק גם בהנפקה של כרטיסי אשראי בלא רישיון הנפקה, בניגוד להוראות סעיף 25א";
(2) בפסקה (2), במקום "סעיף 12(ב)" יבוא "סעיף 12(ב) או (ג) או סעיף 25ב(ב) או (ג), לפי העניין";

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום פסקה (2) יבוא:

"(2) בעל רישיון למתן אשראי שהתקשר בעסקה עם קטין או עם אדם שמלאו לו 18 שנים וטרם מלאו לו 21 שנים, בניגוד להוראות סעיף 46(א), או בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי שהתקשר בעסקה עם קטין, בניגוד להוראות סעיף 46(א1);"

(44) אחרי סעיף 96 יבוא:

"שמירת מסמכים 96א. המפקח רשאי לתת הוראות לעניין שמירת מסמכים בידי נותן שירותים פיננסיים ובכלל זה לעניין אופן השמירה ותקופת השמירה, ורשאי הוא לתת הוראות כאמור דרך כלל או לסוגים מסוימים של נותני שירותים פיננסיים";

(45) בסעיף 97, בפסקה (2), אחרי "מבעלי הרישיונות למתן אשראי" יבוא "או מבעלי הרישיונות למתן שירותי פיקדון ואשראי";

(46) בסעיף 98(א) –

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (45)

מוצע לתקן את סעיף 97(2) לחוק כך שהמפקח יוכל לפרסם נתוני עמלות וריביות גם לעניין בעלי רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי.

לפסקה (46)

מוצע לתקן את סעיף 98(א1) לחוק שעניינו מסירת מידע לרשות פיקוח בישראל, כך שנוסף על הגורמים הרגולטוריים המנויים בו, יוכל המפקח לגלות ידיעות ולהראות מסמכים גם לרשם האגודות השיתופיות, זאת כדי לאפשר התנהלות יעילה ושיתוף פעולה בין כל הגורמים הרלוונטיים לעניין הפיקוח והאסדרה של נותני שירותים פיננסיים.

סעיף קטן (א2) קובע כי אם מצא המפקח שנותן שירותים פיננסיים פועל בניגוד להוראות סעיף 21 המוצע לחוק הבנקאות (רישוי), עליו להודיע על כך למפקח על הבנקים. בהתאם לתיקון העיקף המוצע לחוק הבנקאות (רישוי) המוסיף את סעיף 22 לחוק האמור, מוצע לקבוע כי פעולה של נותן שירותים פיננסיים בניגוד לסעיף 22 תחייב גם היא הודעה של המפקח למפקח על הבנקים (להרחבה ראה דברי הסבר לסעיף 131ד המוצע).

לפסקה (43)

סעיף 94 מפרט את הוראות החוק שהפרתן עולה כדי עבירה פלילית וקובע את העונש שבצד עבירות אלה. מוצע להתאים סעיף זה ולקבוע בו עבירות פליליות בשל הפרות של הוראות התיקון המוצע הנוגעות למי שעסק במתן שירותי פיקדון ואשראי בלא רישיון מתאים למתן שירותי פיקדון ואשראי, מי שעסק בהנפקת כרטיסי אשראי בלא רישיון הנפקה, מי ששלט או החזיק אמצעי שליטה בנותן שירותים כאמור בלא היתר מתאים, או מי שהעביר אמצעי שליטה בנותן שירותים פיננסיים לגורם שאינו בעל היתר כאמור, בידיעה שאותו גורם אינו מחזיק בידו היתר. כמו כן, מוצע לקבוע עבירה פלילית ביחס לבעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי שהתקשר בעסקה עם קטין בניגוד להוראות סעיף 46(א1) המוצע.

לפסקה (44)

מוצע להוסיף לפרק י"ד לחוק שעניינו "הוראות שונות" את סעיף 96א ולהסמיך את המפקח לתת לכל נותני השירותים הפיננסיים, או לחלקם, הוראות לעניין מסמכים שיש לשמורם, ולעניין אופן שמירת המסמכים ותקופת שמירתם, זאת כדי לייעל את עבודתם ולהקל על יכולת המפקח ונותן השירותים עצמו להתחקות אחר מסמכים הנדרשים לו.

- (א) בפסקה (1), המילים "במשרד האוצר" – יימחקו, ואחרי "לרשות ניירות ערך כמשמעותה בסעיף 2 לחוק ניירות ערך" יבוא "לרשם";
- (ב) בפסקה (2), במקום "לסעיף 21" יבוא "לסעיפים 21 ו-22א";
- (ג) אחרי פסקה (2) יבוא:

"(3) מצא המפקח כי היקף הפעילות של בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי הוא היקף פעילות בנקאי כהגדרתו בסעיף 25א, יודיע על כך למפקח על הבנקים";

(47) אחרי סעיף 99 יבוא:

99א. (א) ההוראות לפי פקודת האגודות השיתופיות (בסעיף זה – הפקודה) יחולו על בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי (בסעיף זה – אגודת פיקדון ואשראי), בשינויים אלה:

(1) סעיפים, 20, 26, 27, 27א, 36, 37, 38, 39, 40, 42 ו-44 לפקודת האגודות השיתופיות לא יחולו;

(2) סעיף 5 יחול לעניין האגודה בשינויים המחויבים ובשינוי זה: במקום "מחמישית הון המניות" יקראו "מ-2.5% מהון המניות" ובמקום "מחמישית הון" יקראו "מ-2.5% מהון";

(3) לעניין סעיף 12 לפקודה הרשם לא יסרב לרשום תיקון לתקנות של אגודת פיקדון ואשראי אם התיקון נובע מדרישה של המפקח;

(4) על אף הוראות סעיף 16 לפקודה, לכל חבר אגודה יהיה קול אחד בהצבעה באסיפה הכללית של אגודת פיקדון ואשראי;

(5) תקנות של אגודת פיקדון ואשראי לעניין פידיון מניות, לרבות כל צורת השתתפות בהון האגודה, לפי סעיפים 17 ו-31 לפקודה, יהיו כפופות להוראות המפקח לפי חוק זה, ובלבד שהפידיון לא יהיה בסכום הגבוה מערכה הנקוב של המניה כשהוא צמוד למודד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"החלת הוראות פקודת האגודות השיתופיות, פקודת החברות וחוק החברות על בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי

ד ב ר י ה ס ב ר

פיקדון ואשראי, יש צורך בהסדרת הפיקוח והסמכויות שיהיו לרשם בעניינה, מקום שבו המפקח נקבע כרגולטור ייעודי החולש כמעט על כל תחומי הפעילות של האגודה, וכן להסדיר את מערך הסמכויות ותחומי הפיקוח שבין שני הגורמים.

מוצע להוסיף לחוק את סעיף 99א ולקבוע אילו סעיפים מפקודת האגודות השיתופיות (להלן – הפקודה) לא יחולו לעניין בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, שכן האסדרה הקיימת בסעיפים אלה, באה לידי ביטוי באסדרה חלופית במסגרת הוראות התיקון המוצע.

כמו כן, מוצע להחיל חלק מסעיפי הפקודה בשינויים מסוימים לגבי אגודה בעלת רישיון למתן שירותי פיקדון

עוד מוצע לקבוע כי אם מצא המפקח שהיקף פעילותו של בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי הוא היקף פעילות בנקאי כהגדרתו בסעיף 25א המוצע, יודיע על כך למפקח על הבנקים. מטרת התיקון להביא לכך שבכל מקרה שבו נותן שירותים פיננסיים עוסק בקבלת פיקדונות ומתן אשראי כאחת ואינו נכנס לגדרי הפיקוח לפי החוק המוצע, הדבר יובא לידיעת המפקח על הבנקים וייכנס תחת פיקוחו.

לפסקה (47)

מרבית האסדרה הנוגעת לאגודות שיתופיות חלה כיום מכוח פקודת האגודות השיתופיות ומתבצעת על ידי רשם האגודות השיתופיות. לאור המוצע להסדיר את פעילותה של אגודה שיתופית העוסקת במתן שירותי

- (6) המפקח רשאי לקבוע מגבלות לעניין מספר החברים באגודת פיקדון ואשראי;
- (7) זכות הקיזוז לפי סעיף 24 לפקודה תהיה נתונה רק לגבי חבר אגודת פיקדון ואשראי שיש לו זכות לפדות מנייה, לרבות כל צורת השתתפות בהון האגודה;
- (8) לרשם לא יהיו נתונות, לגבי אגודת פיקדון ואשראי, הסמכויות לפי סעיף 43 לפקודה בכל הנוגע לחקירה בעניין מצבה הכספי;
- (9) לעניין סעיף 64 לפקודה –

- (א) תקנות לפי הסעיף האמור לעניין דוחות כספיים וניהול העניינים הכספיים לא יחולו לגבי אגודת פיקדון ואשראי; לעניין זה רשאי הרשם, לצורך מילוי תפקידו, לקבל את כל הדוחות הכספיים שהגישה האגודה למפקח לפי חוק זה;
- (ב) התקנות לדוגמה לפי הסעיף האמור, לעניין אגודת פיקדון ואשראי יותקנו בהסכמת המפקח.
- (ב) תקנות או הוראות המפקח לפי חוק זה, לגבי אגודת פיקדון ואשראי, הסותרות תקנות שנקבעו לפי הפקודה, ייקבעו בהתייעצות עם שר הכלכלה או עם הרשם, בהתאמה; נקבעו תקנות או הוראות המפקח לפי חוק זה לאחר התייעצות כאמור יגברו על התקנות הסותרות לפי הפקודה.
- (ג) ההוראות בפקודה לעניין פירוק אגודה, לא יחולו לגבי אגודת פיקדון ואשראי, ויחולו על אגודה כאמור לעניין זה הוראות פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983⁶⁰ והוראות פרק שלישי לחלק התשיעי לחוק החברות, בשינויים המחוייבים ובשינוי זה: החלטה מיוחדת על פירוק מרצון טעונה מניין חוקי של 75% מחברי האגודה ותקבל ברוב של 80% מהמשתתפים בהצבעה.

ד ב ר י ה ס ב ר

התיקון המוצע. עם זאת, רשם האגודות השיתופיות יהיה רשאי לקבל את הדוחות הכספיים שהגישה האגודה למפקח, כדי להפעיל את סמכויותיו מכוח הפקודה.

עוד מוצע כי פירוק האגודה ייעשה בדומה לפירוק חברה ועל כן יחולו עליה לעניין פירוק, הוראות פקודת החברות, התשמ"ג-1983, במקום ההוראות לעניין פירוק המופיעות בפקודה. כמו כן מוצע כי החלטה בידי חברי האגודה על פירוק מרצון טעונה רוב של 75% מן החברים באגודה, ועליה להתקבל ברוב של 80% מהמשתתפים בהצבעה. פירוקה של אגודה המנהלת פיקדונות בעבור חבריה ומספקת להם שירותים פיננסיים שונים, הוא בעל השלכה מהותית לאותם חברים, ולכן אין מקום לאפשר את פירוקה של אגודה כאמור בנקל.

ואשראי. כך, בין השאר מוצע לקבוע כי חבר אגודה לא יוכל להחזיק יותר מ-2.5 אחוזים מהון המניות של האגודה, במקום בחמישית מהון המניות שלה כפי שקבוע כיום בסעיף 5 לפקודה; כי על אף האמור בסעיף 12 לפקודה רשם האגודות השיתופיות לא יוכל לטורב לרשום תיקון של תקנות האגודה הנובע מדרישת המפקח; כי המפקח יהיה רשאי לקבוע מגבלות לעניין מספר החברים באגודה וכן כי אגודה תהיה רשאית לקזז חובות המגיעים לה מחבר אגודה, לפי סעיף 24 לפקודה, רק לגבי חבר אגודה שיש לו זכות לפדות מנייה, לרבות כל זכות השתתפות בהון האגודה.

מוצע לקבוע כי תקנות לעניין דיווחים כספיים וניהול העניינים הכספיים שהותקנו מכוח הפקודה לא יחולו על האגודה אלא יהיו נתונים לסמכות המפקח לפי הוראות

⁶⁰ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 37, עמ' 761.

(ד) הוראות סעיפים 87 עד 89 לחוק החברות יחולו, בשינויים המחויבים, לעניין הצבעה באסיפה הכללית של אגודת פיקדון ואשראי.

הפעלת סמכות הרשם
99ב. סמכויות הרשם לפי כל דין יופעלו לגבי בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, לאחר שמיעת עמדת המפקח לעניין זה.”;

(48) בסעיף 100(א), בפסקה (2), במקום “לבעל רישיון” יבוא “לנותן שירותים פיננסיים”;
(49) אחרי סעיף 101 יבוא:

”אישור המפקח למיזוג של נותן שירותים פיננסיים
101א. מיזוג של נותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד, עם תאגיד אחר, טעון נוסף על דרישות כל דין גם אישור מאת המפקח.”;
(50) בסעיף 106 –

(א) בפסקה (1), במקום פסקת משנה (ב) יבוא:

”(ב) לפני ההגדרה “פעולה” יבוא:

”חוק שירותים פיננסיים מוסדרים” – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע”ו–2016;”

(ב) בפסקה (2), בסעיף קטן (יד) המובא בה, במקום “לפי סעיף 25” יבוא “לפי סעיף 5א”;

ד ב ר י ה ס ב ר

מצב שבו מצטרפים לנותן השירותים הפיננסיים גורמים רבים שלא נבדקו ולא קיבלו את אישור המפקח, אשר עלולים לעסוק בפעילות האמורה. על כן מוצע לקבוע את החובה לקבלת אישור המפקח לצורך מיזוג כאמור.

לעניין מיזוג של נותן שירותים פיננסיים עם תאגיד אחר שהוא בעל רישיון, הדרישה לאישור המפקח עומדת בעינה, וזאת לשם בחינה אם הגוף החדש שיווצר כתוצאה מהמיזוג ונושאי המשרה בו מתאימים לעסוק בהיקף הפעילות ובסוג הפעילות המבוקש, מתוך ראייה כוללת של השוק המוסדר.

לפסקה (50)

סעיף 106 לחוק מציע תיקון עקיף לפקודת מס הכנסה. תיקון זה, כשאר התיקונים העקיפים הקבועים בפרק ט”ו לחוק תוקנו במסגרת חקיקת החוק ובשל תחילתו הנדחית של החוק טרם נכנסו לתוקף. יובהר כי תיקונים אלה ייכנסו לתוקפם בכפוף לסעיף התחילה, אשר מוצע לתקנו במסגרת התיקון המוצע (ראה דברי הסבר לפסקאות (53) עד (54)).

מוצע לתקן את סעיף 106 כך שהגדרה “פעולה” בסעיף 141א(א) לפקודת מס הכנסה תמשיך לחול בנוסחה הנוכחי, ובהתאם לתיקון המוצע לא תצומצם לפעולות של מתן אשראי או שירות בנכס פיננסי בלבד. לשם כך מוצע למחוק את סעיף 106(1)(ב) שעניינה תיקון הגדרת “פעולה” בסעיף האמור.

זהו נוסחה של פסקת משנה (ב) שמוצע למחקה:

מוצע להבהיר כי מקום שבו יש סתירה בין הוראה בתקנה שנקבעה מכוח פקודת האגודות השיתופיות לבין הוראה בתקנה שנקבעה מכוח התיקון המוצע או הוראת המפקח שניתנה לפיו, תגבר הוראת התקנה או הוראת המפקח מכוח התיקון המוצע, וזאת בתנאי שההוראה כאמור נקבעה לאחר התייעצות עם שר הכלכלה או עם הרשם.

לבסוף מוצע לקבוע בסעיף 99ב המוצע כי כאשר רשם האגודות השיתופיות מבקש להפעיל את סמכויותיו לפי כל דין כלפי אגודה בעלת רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, עליו לשמוע את עמדת המפקח בטרם יפעיל את סמכויותיו כאמור. אגודה כאמור מפותחת באופן ישיר והדוק על ידי המפקח, וכדי למנוע מצב שבו הרשם מפעיל לגביה סמכות אשר עלולה לאיין או שלא לעלות בקנה אחד עם הוראה של המפקח, מוצע לקבוע כי הרשם יקבל את עמדת המפקח בטרם יפעיל את סמכותו.

לפסקה (49)

מוצע להוסיף את סעיף 101א ולקבוע כי מיזוג של נותן שירותים פיננסיים שהוא תאגיד, עם תאגיד אחר, דורש את אישור המפקח בין שהתאגיד האחר הוא בעל רישיון ובין שאינו בעל רישיון. בעל הרישיון עוסק בפעילותו הפיננסית, לאחר שהוא וכן נושאי המשרה בו ובעלי השליטה והעניין בו נבדקו ונמצאו כשירים לכך. במקרה של מיזוג בין נותן שירותים פיננסיים לתאגיד אחר שאינו בעל רישיון נוצר

51) בסעיף 111(1), בפסקת משנה (ב), בהגדרה "נותן שירותים פיננסיים" המובאת בה, במקום "במתן שירות בנכס פיננסי או במתן אשראי כהגדרתם" יבוא "במתן שירות פיננסי כהגדרתו";

52) אחרי סעיף 113 יבוא:

"תיקון פקודת האגודות השיתופיות 113א. בפקודת האגודות השיתופיות"⁶¹, בסעיף 6, בסופו יבוא:

5) על אף הוראות סעיף זה, יחולו לענין חברות באגודה שמטרתה מתן שירותי פיקדון ואשראי כהגדרתם בסעיף 25א לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016 (בפסקה זו – אגודת פיקדון ואשראי), הוראות אלה:

(א) אלה רשאים להיות חברי האגודה:

- (1) יחיד שמלאו לו שמונה עשרה שנים;
- (2) מי שבמועד קבלתו לחבר האגודה הוא תאגיד המעסיק עד 50 עובדים, וסך הכנסותיו מפעילות שוטפת בשנת המס שקדמה למועד האמור נמוך מ-25 מיליון שקלים חדשים; שר האוצר רשאי לקבוע לענין סעיף קטן זה מספר עובדים אחר או סך הכנסות שונה, דרך כלל או לסוג מסוים של תאגידים;
- (ב) אין לרשום על פי פקודה זו אגודת פיקדון ואשראי אלא אם כן היא מורכבת משבעה חברים לפחות או שאחד מחבריה הוא אגודה רשומה, ומתקיים בחברים בה האמור בפסקת משנה (א).

ד ב ר י ה ס ב ר

מי שרשאי להיות חבר באגודה. מוצע לקבוע כי באגודה יהיו רשאים להיות חברים: יחיד שמלאו לו 18 שנים או מי שבמועד קבלתו לחבר האגודה הוא תאגיד שאינו מעסיק יותר מ-50 עובדים ושסך הכנסותיו השנתיות נמוך מ-25 מיליון שקלים חדשים. תכליתה של הוראה זו היא לאפשר גם לעסקים קטנים ליהנות משירותי האגודה שעשויים להינתן בתנאים נוחים יותר מהשירותים הניתנים על ידי הבנקים, וכמו כן לחזק את יציבותה של האגודה בכך שעסקים יוכלו לנהל את חשבונותיהם באמצעותה. כמו כן מוצע להסמיך את השר לקבוע מספר עובדים אחר או סך הכנסות שונה מהמוצע, דרך כלל או לסוג מסוים של תאגידים.

עוד מוצע לקבוע כי המספר המזערי של חברי אגודה הנדרש לרישומה של אגודה המבקשת לפעול כאגודה בעלת רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי הוא שבעה חברים לפחות, אלא אם כן אחד מחבריה הוא אגודה רשומה. כמו כן מוצע להבהיר כי לא תתקיים פקיעת חברות אוטומטית מהאגודה במצב של פשיטת רגל או פירוק של חבר אגודה, ואולם האגודה רשאית להתנות על תנאי זה בתקנונה באישור הרשם.

במקום ההגדרה "פעולה" יבוא:

"חוק שירותים פיננסיים מוסדרים" – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016;

"פעולה" – שירות בנכס פיננסי או מתן אשראי כהגדרתם בחוק שירותים פיננסיים מוסדרים";

לפסקה 51)

מוצע לתקן את סעיף 111 לחוק שבמסגרתו בוצעו התיקונים העקיפים לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, כך שתיקונים אלה יחולו גם על מי שעיסוקו במתן שירותי פיקדון ואשראי או בהנפקה.

לפסקה 52)

מוצע לתקן בתיקונים עקיפים חוקים שונים כך שישלימו את האסדרה החדשה לפי התיקון המוצע.

לסעיף 113א המוצע

מוצע לתקן את סעיף 6 לפקודת האגודות השיתופיות, כך שלענין אגודה בעלת רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי (להלן – האגודה) יחולו הוראות ייחודיות לענין

⁶¹ חוקי א"י, כרך א', עמ' 336, 360 (א) 360; ס"ח התשע"א, עמ' 683.

(ג) החברות באגודה לא תפקע בשל מתן צו פשיטת רגל לגבי חבר האגודה, ולגבי חבר שהוא תאגיד – בשל מתן צו לפירוק, אלא אם כן נקבע אחרת בתקנות האגודה באישור הרשם.”

113ב. בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995⁶² –

(1) בסעיף 1, לפני ההגדרה "בורסה מחוץ לישראל" יבוא:

"אגודת פיקדון ואשראי" – אגודה שיתופית בעלת רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016;

(2) בסעיף 2(א), במקום "או כעובד או שותף בשותפות שהיא בעלת רישיון יועץ" יבוא "כעובד או שותף בשותפות שהיא בעלת רישיון יועץ או כעובד באגודת פיקדון ואשראי";

(3) בסעיף 7, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב1) הרשות תעניק רישיון יועץ, למבקש שהוא אגודת פיקדון ואשראי, אם ראתה שהתקיימו לגביה אלה:

(1) האגודה התחייבה כי מי שיעסקו בשמה בייעוץ השקעות הם עובדיה שהם בעלי רישיון מתאים, או כי עובד אחד לפחות הוא בעל רישיון מתאים;

(2) האגודה התחייבה כי לא יכהן בה כנושא משרה מי שידוע לה כי הורשע בעבירה וכן מי שחל עליו איסור לכהן בה כנושא משרה בשל אמצעי אכיפה כאמור בסעיף 52ננו לחוק ניירות ערך, שהוטל עליו לפי פרק 4' לחוק ניירות ערך, לפי פרק 2' לחוק זה או לפי פרק 1' לחוק השקעות משותפות – למשך התקופה שבה חל עליו האיסור כאמור;

ד ב ר י ה ס ב ר

ייעוץ השקעות ושירותי ייעוץ פנסיוני. מכיוון שהעיסוק בכל אחד משירותים אלה דורש קבלת רישיון מתאים, מוצע לתקן את החוקים האמורים כך שאגודה שיתופית תוכל לקבל רישיון יועץ השקעות ורישיון יועץ פנסיוני לשם מתן שירותים כאמור, אפשרות שאינה קיימת כיום. כמו כן, במסגרת שני התיקונים העקיפים האמורים, מוצע לקבוע אילו תנאים ומגבלות יחולו על האגודה השיתופית כדי שזו תוכל לקבל רישיון מתאים.

לסעיפים 113ב ו-113ג המוצעים

מוצע לתקן את חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995, ואת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005, בהתאמה. בסעיף ייחוד העיסוק של בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי (ראה דברי הסבר לסעיף 38א המוצע), נקבע כי בעל הרישיון יוכל לתת לחברים בו ולקרוביהם שירותי

⁶² ס"ח התשנ"ה, עמ' 416; התשע"ו, עמ' 691.

(3) לאגודה הון עצמי בסכום שאינו קטן מהסכום שייקבע בתקנות;

(4) לאגודה ביטוח, או ערבות בנקאית, או פיקדון או ניירות ערך בסכומים, בשיעורים ובתנאים שייקבעו בתקנות.

113 ג. בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005⁶³, בסעיף 5, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

תיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים)

"(ב1) הממונה ייתן רישיון יועץ פנסיוני למבקש שהוא אגודה בעלת רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016, אם ראה שהתקיימו לגביה כל אלה:

(1) האגודה התחייבה כי מי שיעסקו בשמה בייעוץ פנסיוני הם עובדיה שהם בעלי רישיון יועץ פנסיוני;

(2) האגודה התחייבה כי לא יכהן בה כנושא משרה מי שידוע לה כי הורשע בעבירה."

113 ד. בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981⁶⁴ -

תיקון חוק הבנקאות (רישוי)

(1) אחרי סעיף 22 יבוא:

"22 א. (א) הוראת ייחוד הפעולות שבסעיף 21(א)(1) לא תחול על אגודה העוסקת במתן שירותי פיקדון ואשראי, עד היקף פעילות בנקאי.

"נותני שירותי פיקדון ואשראי עד היקף פעילות בנקאי

(ב) בסעיף זה, "אגודה", "שירותי פיקדון ואשראי" ו"היקף פעילות בנקאי" - כהגדרתם בסעיפים 1 ו-25 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016;"

(2) בסעיף 23, במקום "לתאגידי בנקאיים או ללקוחותיהם" יבוא "לתאגידי בנקאיים, לבעלי רישיונות הנפקה לפי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016, או ללקוחותיהם."

ד ב ר י ה ס ב ר

21(א)(1) לחוק הבנקאות (רישוי), מי שאינו תאגיד בנקאי אינו רשאי לעסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי כאחת. לאור מתן האפשרות במסגרת התיקון המוצע להסדרת העיסוק בקבלת פיקדונות ובמתן אשראי כאחת (עד היקף מסוים בלבד), יש צורך בתיקון לחוק הבנקאות שיקבע מי הם הגופים שעל אף הוראות סעיף 21(א)(1) האמור רשאים לעסוק בקבלת פיקדונות ובמתן אשראי כאחת.

כמו כן, כדי לאפשר את פעילותו של בעל רישיון הנפקה יש לאפשר לו לקבל שירותים מחברת שירותים

לסעיף 113 המוצע

מוצע לתקן את חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, ולקבוע שהוראת ייחוד העיסוק שבסעיף 21(א)(1) לחוק האמור ולפיה מי שאינו תאגיד בנקאי לא יעסוק בקבלת פיקדונות כספיים ובמתן אשראי כאחת, לא תחול על אגודה העוסקת במתן שירותי פיקדון ואשראי, עד היקף פעילות בנקאי. כאמור בדברי ההסבר לסעיף 25(א) המוצע, תיקון זה הוא המהלך המשלים לאסדרת העיסוק במתן שירותי פיקדון ואשראי לפי התיקון המוצע. כיום, בהתאם להוראות סעיף

⁶³ ס"ח התשס"ה, עמ' 918; התשע"ו, עמ' 1261.

⁶⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 232; התשע"ו, עמ' 1227.

(1) בסעיף 8, בפסקה (1), במקום הסיפה החל במילים "ובכלל זה" יבוא "ובכלל זה בעניינים אלה:

(א) דרישות הוגנות לחיבור למערכת מהמבקשים להשתתף בה;

(ב) המשך ההשתתפות במערכת של משתתף שמתנהלים נגדו הליכי פירוק;

(ג) אמצעים לאכיפת הכללים האמורים;"

(2) בסעיף 11, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) הפעלת סמכות הנגיד לפי סעיף קטן (א) לעניין בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי ולעניין בעל רישיון הנפקה תיעשה בהתאם להוראות אלה:

(1) הפעלת הסמכות לעניין קיום חובתו של מפעיל מערכת מבוקרת לגבש כללים לפי סעיף 8(א1) בכל הנוגע לבעלי רישיונות כאמור, תיעשה בהתייעצות עם המפקח על נותני שירותים פיננסיים;

(2) הפעלת הסמכות לעניין קיום חובתו של מפעיל מערכת מבוקרת לחבר בעלי רישיונות כאמור למערכת, לפי הכללים שגובשו בהתאם לסעיף 8(א1), תיעשה בהסכמת המפקח על נותני שירותים פיננסיים;

בסעיף קטן זה –

"חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים" – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016;

"המפקח על נותני שירותים פיננסיים" – המפקח על נותני שירותים פיננסיים שמונה לפי סעיף 2 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים;

"רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי" ו"רישיון הנפקה" – כהגדרתם בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים;"

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 113 המוצע

בעל רישיון הנפקה יחובר לשירות של מערכת תשלומים אם יעמוד בתנאי הגישה למערכת. תנאי הגישה למערכת נקבעים על ידי מפעיל המערכת, בהתאם לסעיף 8 לחוק מערכות תשלומים, התשס"ח-2008 (להלן – חוק מערכות תשלומים), ומפוקחים על ידי הנגיד מכוח סמכותו

משותפת. מכיוון שבהתאם לסעיף 23 לחוק הבנקאות (רישוי) חברת שירותים משותפת רשאית לתת שירות רק לתאגיד בנקאי או ללקוחותיו, מוצע לתקן את הסעיף האמור כך שיאפשר לחברת שירותים משותפת לתת שירות לבעלי רישיונות הנפקה לפי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים, או ללקוחותיהם, בהתאם לחוק זה.

⁶⁵ ס"ח התשס"ח, עמ' 184; התש"ע, עמ' 475.

- (א) בסעיף קטן (א), במקום "למעט סימן א' לפרק י"ז" יבוא "לעניין מי שעיסוקו במתן אשראי, במתן שירותי פיקדון ואשראי או בהנפקת כרטיסי אשראי";
- (ב) בסעיף קטן (ב), המילים "על האמור בסעיף קטן (א)" – יימחקו, במקום "ז' בסיוון התשע"ח" יבוא "י"ח בסיוון התשע"ח" ובסופו יבוא "ותחילתו של סימן א' לפרק י"ז ביום פרסומו של חוק זה";
- (ג) בסעיף קטן (ג) בסופו יבוא "ורשאי הוא לדחות מועדים לפי סעיף קטן זה לגבי כל העיסוקים האמורים בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) או חלקם";

- (א) בפסקה (2), במקום "נותן שירותים פיננסיים" יבוא "בעל רישיון למתן שירות בנכס פיננסי או בעל רישיון למתן אשראי";
- (ב) בפסקה (3), במקום "במתן שירותים פיננסיים" יבוא "במתן שירות בנכס פיננסי או במתן אשראי";

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע להבהיר מהו יום התחילה הרלוונטי לגבי כל אחד מן העיסוקים המוסדרים:

– לעניין עיסוק במתן אשראי, במתן שירותי פיקדון ואשראי ובהנפקה יהיה יום התחילה יום ז' בסיוון התשע"ז (1 ביוני 2017). יצוין כי התיקון המוצע ישתלב בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים כבר ביום תחילתו של חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז–2016, המוצע (יום ג' בטבת התשע"ז (1 בינואר 2017)), ואולם ייכנס לתוקף רק ביום התחילה לפי סעיף 114 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים (יום ז' בסיוון התשע"ז (1 ביוני 2017)).

– לעניין עיסוק במתן שירות בנכס פיננסי וכן לעניין ההוראות הקבועות לעניין נותני שירותי מטבע במסגרת התיקונים העקיפים בסעיפים 106, 110(1) ו-111 לחוק, יהיה יום התחילה מאוחר יותר – ביום י"ח בסיוון התשע"ח (1 ביוני 2018).

לעניין זה מוצע לתקן תיקון טכני את סעיף 114(ב) לחוק עקב טעות שנפלה בו ולקבוע כי יום התחילה המאוחר קבוע ליום י"ח בסיוון התשע"ח (1 ביוני 2018).

עוד מוצע להבהיר בסעיף 114(ב) כי סימן א' לפרק י"ז לחוק הקובע הוראות שעה לעניין סמכות להגבלת שימוש במקום, נכנס לתוקפו כבר ביום פרסומו של החוק.

כמו כן, מוצע לאפשר לשר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לדחות את המועדים האמורים לגבי כל העיסוקים הנוכריים, כולם או חלקם, אם מצא שהדחייה דרושה לצורך היערכות ליישום הוראות החוק.

עוד מוצע לתקן את הוראות סימן ב' לפרק י"ז לחוק כך שיובהר כי הסמכויות הקבועות בהן מתייחסות לבעל רישיון למתן שירותי אשראי או לבעל רישיון למתן שירות בנכס פיננסי בלבד.

לפי סעיף 11 לחוק האמור. מוצע לתקן את חוק מערכות תשלומים כך שהכללים שייקבעו לעניין חיבור למערכת של המבקשים להשתתף בה יהיו הוגנים ויתמכו בחיבור של משתתפים חדשים למערכת וזאת במטרה לאפשר לגורמים נוספים רלוונטיים להתחבר למערכת.

עוד מוצע לקבוע כי הפעלת סמכות הנגיה, בהתאם לסעיף 11 לחוק מערכות תשלומים, בעניין קיום חובתו של מפעיל מערכת מבוקרת לגבש כללים לפי סעיף 18(א) לחוק האמור בכל הנוגע לבעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי ולעניין בעל רישיון הנפקה, תיעשה בהתייעצות עם המפקח על נותני שירותים פיננסיים. לעניין הפעלת הסמכות לעניין קיום חובתו של מפעיל מערכת מבוקרת לחבר בעלי רישיונות כאמור למערכת, לפי הכללים שגובשו בהתאם לסעיף 18(א), מוצע כי הפעלת סמכות תיעשה בהסכמת המפקח על נותני שירותים פיננסיים.

לפסקאות (53) ו-(54)

סעיף 114 לחוק קובע הוראות לעניין תחילתו של החוק, וזה נוסחו:

"תחילה

114. (א) תחילתו של חוק זה, למעט סימן א' לפרק י"ז, ביום ז' בסיוון התשע"ז (1 ביוני 2017) (להלן – יום התחילה).

(ב) על האמור בסעיף קטן (א), תחילתו של חוק זה לעניין מי שעיסוקו במתן שירות בנכס פיננסי, וכן לעניין הוראות סעיפים 106, 110(1) ו-111, ביום ז' בסיוון התשע"ח (1 ביוני 2018) (להלן – יום התחילה המאוחר).

(ג) השר, באישור ועדת הכספים, רשאי לדחות, בצו, את המועדים האמורים בסעיף קטן (א) או (ב) אם מצא כי הדחייה דרושה לשם היערכות ליישום הוראות חוק זה."

- (א) בפסקה (1), במקום ההגדרה "נותן שירותי אשראי" המובאת בה יבוא:
- "נותן שירותי אשראי או שירותי פיקדון ואשראי" – בעל רישיון למתן אשראי או רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי, כהגדרתם בסעיף 1 לחוק שירותים פיננסיים מוסדרים וכן מי שעיסוקו במתן אשראי או במתן שירותי פיקדון ואשראי כהגדרתם בסעיפים 11 ו-25א לחוק האמור ואינו בעל רישיון לפי אותו חוק, ולמעט תאגיד בנקאי וכל גוף אחר המנוי בתוספת השלישית";
- (ב) בפסקה (3), בפסקה (6א) המובאת בה, במקום "לעניין מי שעיסוקו במתן אשראי לפי חוק שירותים פיננסיים מוסדרים" יבוא "לעניין נותן שירותי אשראי או שירותי פיקדון ואשראי";
- (ג) בפסקה (4), בפרט 5א המובא בה, בסופו יבוא "או שירותי פיקדון ואשראי";

(56) בתוספת –

- (א) בפסקה (1), אחרי פסקת משנה (ב) יבוא:
- "(ג) לעניין בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי – 800,000 שקלים חדשים";
- (ב) בפסקה (2), אחרי פסקת משנה (ב) יבוא:
- "(ג) לעניין בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי – בהתאם לצבר האשראי שלו או לצבר הפיקדונות שלו כמפורט להלן:

הון עצמי נדרש	צבר אשראי או צבר פיקדונות (במיליוני שקלים חדשים)
1	25 עד 50
1.5	מעל 50 עד 1,000
"3	מעל 1,000

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (56)

מוצע לתקן את התוספת לחוק ולקבוע בה את סכומי ההון העצמי המזערי שנדרש מבעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי כדי להבטיח את התנהלותו התקינה ואת יציבותו התפעולית, בהתאם להוראות סעיף 37 לחוק.

סכומי ההון העצמי המזערי המוצעים נקבעו על בסיס חלוקה פנימית בין בעלי רישיון בסיסי לבעלי רישיון מורחב. כך למשל לבעלי רישיון מורחב מוצע לקבוע את החובה להחזיק בסכומי הון עצמי בהתאם לצבר האשראי שלהם או לצבר הפיקדונות שלהם.

לפסקה (55)

מוצע לתקן את סעיף 127 לחוק, שעניינו תיקון הוראת שעה הקובעת תיקונים לחוק איסור הלבנת הון, כך שבתקופה שמיום התחילה ועד יום התחילה המאוחר כהגדרתם בתיקון המוצע (ראה דברי הסבר לפסקאות (53) עד (54)), יחולו הוראות חוק איסור הלבנת הון גם על מי שעיסוקו במתן שירותי פיקדון ואשראי.